

GSR^G

Jaarstukken 2018

Behorende bij onze verklaring d.d.

4 JUN 2019

astrium
onderwijsaccountants b.v.

3 juni 2019

	Pagina
<u>Jaarstukken</u>	3
<u>Jaarrekening</u>	
Algemene toelichting	32
Balans per 31 december 2018 (na voorstel resultaatbestemming)	39
Staat van baten en lasten over 2018	40
Kasstroomoverzicht over 2018	41
Toelichting behorende tot de balans per 31 december 2018	42
Overzicht verbonden partijen	49
Niet uit de balans blijkende verplichtingen	49
Toelichting op de staat van baten en lasten over 2018	50
Wet Normering Topinkomens (WNT)	54
<u>Overige gegevens</u>	
Gebeurtenissen na balansdatum	56
Ondertekening door bestuurders en toezichhouders	56
Controleverklaring	57
(Voorstel) bestemming van het resultaat	61
Gegevens rechtspersoon	62

Voorwoord

Aan het begin van een jaar vragen we Gods zegen. Dat hebben we ook in januari 2018 gedaan. We weten ons in ons werk afhankelijk van Zijn zegen. De kern van deze bede is de vraag of God met ons mee gaat, in de mooie gebeurtenissen, maar ook in de moeilijke momenten.

Elke dag wordt er in deze afhankelijkheid binnen beide vestigingen van de GSR (Rotterdam en Rijswijk) hard gewerkt door leerlingen, medewerkers, ouders, vrijwilligers en leden van de MR en van de Raad van Toezicht om van de GSR een mooie school te maken die gaat voor kwaliteit en voor identiteit. In deze jaarstukken wordt verantwoording afgelegd over het jaar 2018. We mogen terugkijken op een gezegend jaar: goede onderwijsresultaten, veel ontwikkelingen en stabiele financiële cijfers.

Met veel waardering bedank ik alle betrokkenen. We kunnen in dankbaarheid terugzien op een goed en door God gezegend jaar.

C.A. Klapwijk,
Rector/bestuurder

Kort verslag van de Raad van Toezicht 2018

Raad van Toezicht/College van Bestuur

Het College van Bestuur (CvB) is verantwoordelijk voor het besturen van de vereniging en de school. De vereniging heeft een Raad van Toezicht (RvT) ingesteld. De RvT houdt toezicht op het CvB. De RvT bestond op 31 december 2018 uit zes leden (in alfabetische volgorde): Margit Blokhuis, Jan Hendriks (vicevoorzitter), Ostara de Jager, Marnix de Romph, Hans Storm (voorzitter) en Jop Versteegt.

Het collectief van de RvT is verantwoordelijk voor zijn toezichthoudende taak. Bij de uitoefening van deze taak werkt de RvT met een aantal voorbereidende commissies: Audit (Jop en Margit), Identiteit (Hans, Jan en Marnix) en Onderwijs en kwaliteit (Ostara en Marnix). Deze commissies bereiden, veelal in samenspraak met de bestuurder, het desbetreffende onderwerp, voor de vergaderingen van de RvT voor. Daarnaast is er een Remuneratiecommissie (Hans en Jan) die vanuit de RvT de werkgeversrol uitoefent.

De RvT heeft in 2018 5 keer samen met het CvB vergaderd.

Governance

De RvT heeft in 2018 het interne gesprek over de governance binnen de GSR voortgezet. Het gesprek spitst zich met name toe op de informatievoorziening richting de RvT. De structuur van die informatievoorziening, die nu veelal loopt via het CvB, zal moeten worden versterkt door dat de RvT zich ook vanuit de organisatie en door een breder extern netwerk laat informeren. Het gesprek daarover wordt in 2019 voortgezet en naar verwachting afgerond.

Identiteit

Het behoort tot één van de (statutaire) taken van de RvT om toezicht te houden op de identiteit van de GSR. De GSR is een school voor voortgezet onderwijs met een sterke identiteit. Zij wil er zijn voor leerlingen, ouders en medewerkers die hun christelijke geloof een plaats willen geven in hun leven en die als christen van waarde willen zijn in de samenleving. Die identiteit wordt primair beleefd binnen de school. Docenten zijn daarbij de belangrijkste identiteitsdragers. In de Randstad wil de GSR zich ook met en vanuit deze identiteit positioneren. Naast deze 'beleefde en gepositioneerde' identiteit is er ook nog sprake van een formele identiteit: de GSR gaat uit van de Vereniging voor Gereformeerd Voortgezet Onderwijs voor Westelijk Nederland. De vereniging in haar huidige vorm bestaat sinds 1971. De grondslag en het lidmaatschap van de vereniging sluiten niet meer aan op hoe de school zich in de loop van de decennia heeft ontwikkeld. Zo is de leerlingenpopulatie qua kerkelijke achtergrond sterk gewijzigd en daarmee dus ook de ouderpopulatie terwijl de statuten van de vereniging het lidmaatschap slechts toestaan voor personen vanuit één bepaalde kerkelijke achtergrond.

De RvT en het CvB hebben de overtuiging dat het aloude adagium dat 'de school van de ouders is' ook in deze tijd nog voor de GSR moet gelden. Omdat de statuten op dit punt niet kunnen worden aangepast hebben RvT en CvB reeds in 2017 en 2018 een proces in gang gezet om te komen tot het opheffen van de bestaande vereniging en het oprichten van een nieuwe vereniging. De grondslag en het lidmaatschap in de statuten van de nieuwe vereniging worden nu gereformuleerd, zodat

Vereniging voor Gereformeerd Voortgezet Onderwijs voor Westelijk Nederland

aan de overtuiging dat alle ouders als leden van de vereniging de school moeten dragen, tegemoet wordt gekomen. Op 28 november 2018 heeft de algemene ledenvergadering besloten de weg op te gaan van het oprichten van een nieuwe vereniging, de activa en passiva van de GSR over te brengen van de huidige vereniging naar de nieuw op te richten vereniging en daarna over te gaan tot liquidatie van de huidige vereniging.

Op het gebied van de identiteit heeft de RvT over 2018 in zijn toezichthoudende rol geen verdere bijzonderheden te melden. De RvT constateert dat het CvB binnen de GSR ruimschoots aandacht geeft en werkt aan de 'beleefde' identiteit en dat dit een aantrekkelijke werking van leerlingen die om deze reden voor de GSR als vervolopleiding willen kiezen.

Financiën

Het jaar 2018 is afgesloten met een negatief exploitatiesaldo van € 102.996, terwijl een tekort van € 18.357 was begroot. Het resultaat is € 84.639 negatiever dan begroot door € 345.071 meer baten en € 429.710 meer lasten. Het tekort wordt met name veroorzaakt door een overschrijding van de begroting voor kosten ziektevervangings met € 139.000. Het tekort wordt voor het grootste deel (ca € 70.000) ten laste gebracht van de bestemmingsreserve, het restant van de algemene reserve. De Auditcommissie is gedurende het jaar op adequate wijze door het CvB geïnformeerd over de wijzigingen ten opzichte van de begroting, tevens over de gemaakte keuzes voor financiering van het negatief exploitatiesaldo.

Specifieke aandacht blijft er voor de toestroom van het aantal nieuwe leerlingen en de impact daarvan op de financiële balans van de school. Ook in 2018 hebben we verder geïnvesteerd in de positionering van de GSR en mochten we opnieuw een hele lichte groei zien in het aantal leerlingen en daarmee een positieve impact op de meerjarenbegroting. Anderzijds is er zorg over de aangekondigde wetgeving voor vereenvoudiging bekostigingsnormen, die naar verwachting een negatief effect heeft voor de GSR. De ontwikkeling van de leerlingaantallen en de wetgeving wordt dan ook nauwgezet gevolgd en waar mogelijk geanticipeerd op deze ontwikkelingen.

We hebben in nauwe samenwerking met CvB mogen werken aan het aanscherpen en verder verbeteren van het financieel sturingsmodel. Naast de reguliere begrotingszaken blijft er specifieke aandacht gericht op thema's als: functiemix, huisvesting, investeringen, ICT-ontwikkelingen, leermiddelen, naamsbekendheid, opbrengstgericht werken, etc.

De afgelopen jaren is in samenwerking met de accountant een stappenplan ontwikkeld in het verder professionaliseren van het financiële beleid, met een verdere focus op diverse financiële en niet financiële aspecten. We zijn dan ook dankbaar dat het de accountant bij de tussentijdse controle heeft vastgesteld dat de GSR een positieve ontwikkeling heeft gemaakt in het beheersen van de ontvangsten en uitgaven: dit is sterk verbeterd t.o.v. 2016. Het aantal bevindingen van de accountant bij de tussentijdse afsluiting is klein en de risico's zijn gering.

We weten ons gezegend als we terug kijken op de financiële beheersing en de wijze waarop daar met aandacht en energie met elkaar invulling aan wordt gegeven.

Onderwijs/kwaliteit

Ook in 2018 is de RvT op regelmatige basis door de bestuurder en correctoren geïnformeerd over onderwijsontwikkelingen binnen de school en de daarop georganiseerde werkwijze. Zo is er gesproken over de totstandkoming van het schoolplan 2018-2022 en heeft de RvT met de bestuurder gesproken over de verbinding van het schoolplan met de begroting. Hierdoor komt er

Vereniging voor Gereformeerd Voortgezet Onderwijs voor Westelijk Nederland

meer integraliteit en borging van de beleidsvoornemens. De onderwijscommissie heeft ook feedback op het schoolplan kunnen geven.

Er was in het verslagjaar zorg omdat de MR in het voorjaar van 2018 geen instemming heeft gegeven voor de invoering van het flexonderwijs. De RvT heeft kennisgenomen van de motivatie van de MR. De belangrijkste redenen waren dat het taakbeleid nog niet was afgerond en dat er nog veel onderwijskundige vragen waren over bijvoorbeeld de invulling van de kernlessen, flexlessen en het mentoraat. De RvT herkende deze zorgen. De RvT heeft regelmatig met de bestuurder gesproken over de benodigde vervolgstappen. In een verhelderingsnotitie is ingegaan op openstaande vragen van de MR en medewerkers. De bestuurder heeft deze notitie ook besproken met de onderwijscommissie van de RvT. Er zijn positieve stappen gezet in het vervolgproces: zoals instemming op het taakbeleid eind oktober 2018, afspraken over transparantie van doelmatigheidsindicatoren, instemming met het formatieplan en een positieve reactie van de MR op de verhelderingsnotitie flexonderwijs.

De onderwijscommissie heeft verdiepend kennisgemaakt met het managementvenster om tot een monitoring van de onderwijskwaliteit te komen. De RvT gebruikt het gesprek met de inspectie ook als een bron van informatie bij het bespreken van de onderwijsresultaten. Overigens gaat het hierbij niet alleen om monitoring van onderwijskwaliteit, maar ook van de onderwijsontwikkelingen en het effect daarvan. De concrete uitwerking van de monitoring zal in 2019 verder zijn beslag krijgen.

De RvT en de bestuurder hebben gesprekken gevoerd die een aanzet vormen om te komen tot een samenhangend personeelsbeleid (personeelsontwikkeling, leiderschapsontwikkeling, pedagogische en didactische professionalisering en het benoemingsbeleid) en het verder vormgeven van het professionele gesprek met medewerkers van de GSR. Dit zal een belangrijk aandachtspunt zijn in 2019. De evaluatie van de organisatiestructuur zal begin 2019 in de RvT worden besproken

Doelmatigheid

Als Raad van Toezicht toetsen wij de relatie tussen de ingezette middelen en de (onderwijs)opbrengsten die met de ingezette middelen worden behaald. Een causale relatie tussen inzet van financiële middelen en onderwijsopbrengsten is lastig aan te tonen. Met de bestuurder zoekt de Raad van Toezicht naar benchmark met vergelijkbare scholen (qua denominatie en qua omvang). Dit is onderwerp van gesprek met de accountant. De Raad van Toezicht staat positief tegenover het onderzoek naar een bredere benchmark in het voortgezet onderwijs door de VO-Raad en is geïnteresseerd in het resultaat van dit onderzoek.

Als Raad van Toezicht hebben we in 2018 invulling aan onze toetsing op doelmatigheid gegeven door:

- Periodieke gesprekken met de bestuurder (vergaderingen Raad van Toezicht, auditcommissie, identiteitscommissie, onderwijscommissie en het periodieke overleg van de voorzitter en vicevoorzitter van de Raad van Toezicht met de bestuurder);
- Tweemaal een gesprek met de Medezeggenschapsraad;
- De financiële meerjarenbegroting en achterliggende onderbouwingen te beoordelen en goed te keuren;
- De bevindingen en rapportages (managementletter) bespreken met de uitvoerende accountant;
- De financiële performance (uitputting versus begroting) te monitoren aan de hand van de door de bestuurder geleverde managementrapportages (per kwartaal). Hierbij wordt gebruik gemaakt van een 'ruit-model', waarbij een overzicht wordt gemaakt van de stand van zaken is;

4 JUN 2019

Vereniging voor Gereformeerd Voortgezet Onderwijs voor Westelijk Nederland

- Het monitoren van de instroom van leerlingen in de brugklassen en het stimuleren van maatregelen om deze instroom voor de toekomst te garanderen;
- Het monitoren van de onderwijsopbrengsten aan de hand van rapportages van de bestuurder;
- Het monitoren van de mate van tevredenheid van ouders/verzorgers en leerlingen aan de hand van rapportages van de bestuurder;
- Actief betrokken bij de collegiale bestuurlijke visitatie van de bestuurder (januari 2018) en het later bespreken van het visitatierapport met de bestuurder;
- Kennisontwikkeling (scholing) door scholingsactiviteit (avond en morgen in juni 2018) en deelname aan scholingsactiviteiten van NVTOL;

Voor zover wij kunnen beoordelen vanuit onze toezichhoudende rol zijn wij van mening dat de bestuurder de financiële middelen doelmatig inzet ten dienste van het onderwijs. Dit oordeel wordt onderbouwd door:

- Positieve feedback over de onderwijskwaliteit van ouders/verzorgers, leerlingen en toezichthouders
- het werken aan een aangepast onderwijsconcept, namelijk flexonderwijs
- het meer werken aan een koppeling van schoolplan en de (meerjaren)begroting met als gevolg een beleidsrijker (meerjaren)begroting
- Positieve financiële positie op basis van de signaleringswaarden van de Inspectie van Onderwijs.

De komende jaren blijven we er op toezien dat de bestuurder maatregelen neemt die de doelmatigheid bevorderen. Om de bestuurder te ondersteunen worden afspraken gemaakt over de te realiseren (met name) onderwijskundige opbrengsten, inclusief de wijze waarop de bestuurder de realisatie hiervan aantoont. Als Raad van Toezicht stimuleren we benchmarking, niet alleen voor de financiële resultaten, maar ook voor onderwijskundige opbrengsten.

Behorende bij onze verklaring d.d.

4 JUN 2019

astrium
onderwijsaccountants b.v.

Vereniging voor Gereformeerd Voortgezet Onderwijs voor Westelijk Nederland

Overzicht functies en nevenfuncties leden College van Bestuur en Raad van Toezicht GSR

College van Bestuur

Kees Klapwijk

Rector/bestuurder GSR

Nevenfuncties:

- Voorzitter stichting CFA/Schoolgeld
- Lid Raad van Toezicht samenwerkingsverband KOERS VO (Rotterdam)

Raad van Toezicht

Hans Storm – voorzitter

Griffier van de Hoge Raad der Nederlanden, tevens kabinetschef van de president van de Hoge Raad.

Nevenfuncties:

- Voorzitter van de Raad van Toezicht van de GSR;
- Secretaris/penningmeester van de Vereniging van oud-leden van de Hoge Raad der Nederlanden en van het parket bij de Hoge Raad der Nederlanden;
- Voorzitter van het deputaatschap hoger beroep van de Generale Synode van de Gereformeerde Kerken (vrijgemaakt);
- Lid van het bestuur van de Provinciale ChristenUnie Zuid-Holland;
- Gastdocent op het gebied van recht en kerkrecht.

Jan Hendriks – vicevoorzitter

Adviseur Functioneel beheer.

Nevenfuncties:

- Vicevoorzitter Raad van Toezicht GSR;

Margit Blokhuis – lid

Directeur Bedrijfsvoering Rijkswaterstaat – regio Zuid-Holland

Nevenfuncties:

- Lid Raad van Toezicht GSR;

Behorende bij onze verklaring d.d.

4 JUN 2019

astrium
onderwijsaccountants b.v.

Vereniging voor Gereformeerd Voortgezet Onderwijs voor Westelijk Nederland

Ostara de Jager – lid

Directeur Onderwijs & Ontwikkeling bij Hogeschool Rotterdam. In deze functie tevens werkzaam als personeelsadviseur van het College van Bestuur en de Raad van Toezicht. Overleg en onderhandeling met de Centrale Medezeggenschapraad en het Lokaal Arbeidsoverleg (vakbonden).

Nevenfuncties:

- Lid Raad van Toezicht GSR;
- Lid Strategische Adviesraad De Verkeersonderneming;
- Lid Team Jeugdwerk Ondersteuning GKV Capelle Zuidwest.

Marnix de Romph – lid

Directeur van P3NL, federatie van psychologen, psychotherapeuten en pedagogen;

Directeur van de Organisatie van Nederlandse Tandprothetici;

Directeur van Oog in oog management BV.

Nevenfuncties:

- Voorzitter van de Nederlandse Vereniging van Podotherapeuten;
- Voorzitter van de Stichting Podotherapie Nederland;
- Bestuurslid van de Samenwerkende Mondzorgkoepels;
- Bestuurslid / secretaris van de Stichting Geschilleninstantie Mondzorg;
- Bestuurslid / penningmeester van de Stichting De Mond niet vergeten!;
- Lid adviesraad Kiezen in de GGZ;
- Lid adviesraad TOP GGZ;
- Lid kwaliteitsraad Akwa, alliantie kwaliteit in de ggz;
- Lid Raad van Toezicht van Parento Thuiszorg BV;
- Lid Raad van Toezicht GSR.

Jop Versteegt – lid

Directeur Business Development voor het Centraal Beheer Algemeen Pensioenfonds.

Nevenfuncties:

- Lid Raad van Toezicht GSR;
- Voorzitter Gnooms SRK Rotterdam.
- Lid Raad van Toezicht Domachevo High School
- Lid klankbordgroep VSE;
- Trainer SPO;

Behorende bij onze verklaring d.d.

4 JUN 2019

astrium
onderwijsaccountants b.v.

Bestuursverslag

De bestuurder van de Vereniging voor Gereformeerd Voortgezet Onderwijs voor Westelijk Nederland biedt hierbij haar bestuursverslag aan voor het boekjaar dat geëindigd is op 31 december 2018.

GSR: 60 jaar

De GSR heeft in 2018 haar 60-jarig jubileum gevierd. Met een mooi symposium over burgerschap en een goed bezochte reünie is stil gestaan bij dit feit. De GSR is in 1958 gestart vanuit de gereformeerde traditie. Dat was in die tijd een moedige stap die veel energie en offers gevraagd heeft van ouders en leden van de Gereformeerde Kerken vrijgemaakt. Zestig jaar later is de GSR een school voor en door christenen. De gedrevenheid van 1958 herkennen we nog steeds en de GSR wil in een sterk veranderde samenleving leerlingen nog steeds laten zien dat je als christen van betekenis bent voor de samenleving. De GSR zal in een steeds veranderende samenleving zoeken naar mogelijkheden om blijvend van betekenis te zijn, juist vanuit die gedrevenheid dat we Gods liefde mogen doorgeven aan onze leerlingen.

Het 'paspoort' van de GSR

In 2018 heeft de GSR het gesprek over de positionering en profilering van de GSR afgerond. In een 'paspoort' hebben we duidelijk gemaakt wie wij zijn en waarom de GSR bestaat (missie), wat we als school willen bereiken (visie), wat we elkaar beloven en waarop we elkaar aanspreken (kernwaarden). Op deze manier is dit paspoort bijna letterlijk een identiteitsdocument geworden.

Missie van de GSR

Wij helpen kinderen om hun kennis en vaardigheden te ontwikkelen en hun talenten te ontdekken en te ontplooien. Zo leren ze zichzelf kennen en worden ze gevormd als christen. School en ouders werken samen in opvoeding en onderwijs, zodat hun kinderen van betekenis kunnen zijn in de samenleving, vandaag en morgen.

In 2021 is de GSR een herkenbaar christelijke school in de Randstad. We halen het beste uit elkaar naar boven, we zijn bereid om grenzen te verleggen, we hebben hart voor elkaar en we hebben ruimte om te leren van onze fouten.

Visie op leren

Leren is een proces van betekenis-geven. Die betekenis verzint een leerling niet zelf, maar ontwikkelt hij doordat hij nieuwe kennis van anderen en de wereld waarin hij leeft. Leerprocessen zijn individueel bepaald. Verschillen daarin worden veroorzaakt door een samenspel van unieke aanleg, persoonlijke ervaringen, leergeschiedenis en de eigen sociale omgeving. Nieuwsgierigheid is een belangrijk aspect om leerlingen uit te dagen grenzen te verleggen. Ook de liefde voor Gods kinderen helpt ons om elk talent te laten boeien.

Behorende bij onze verklaring d.d.

4 JUN 2019

astrium
onderwijsaccountants b.v.

Vereniging voor Gereformeerd Voortgezet Onderwijs voor Westelijk Nederland

Kernwaarden

Onze kernwaarden zijn richtinggevend voor hoe we werken en ons gedragen. Dat geldt voor alle medewerkers en leerlingen, en op hun eigen plek ook voor de ouders.

NIEUWSGIERIGHEID

We staan open voor nieuwe dingen en we waarderen meedenken. Onderwijs is een ontdekkingsreis. Daarom dagen we elkaar uit om op zoek te gaan naar kennis, talenten, vaardigheden en wijsheid. En we wijzen elkaar erop hoe mooi God de wereld geschapen heeft, waar we vol verwondering naar kijken en van genieten.

RESULTAAT

We inspireren elkaar tot goede prestaties; zo komen talenten tot bloei. Je ontdekt nieuwe dingen wanneer je grenzen over gaat. We zetten ons volledig in voor goede lessen, waarin iedereen veel leert. Excellente resultaten horen daarbij, net als een goed lopende schoolorganisatie.

GELOOF DELEN

Elke dag spreken wij met elkaar over God. Daarbij luisteren we eerbiedig naar de Bijbel. We leren van elkaar wat het betekent om christen te zijn in onze samenleving en in de wereld. We leven in afhankelijkheid van God; dat spreken we dagelijks uit in onze gebeden.

LIEFDE

Wij geven Gods liefde voor ons door aan elkaar. We hebben oog voor elkaars belangen en we bieden elkaar veiligheid. Wij leven van Gods genade en daarom stellen we onderling vergeving centraal. We hebben hart voor elkaar. We staan voor elkaar klaar en zijn eerlijk.

Juridische structuur

De rechtspersoonlijkheid van de GSR is een verenigingsvorm. De vereniging is opgericht in 1956 te Rotterdam en is in 1971 verder gegaan als Vereniging voor Gereformeerd Voortgezet Onderwijs voor Westelijk Nederland.

Door de algemene ledenvergadering is 24 november 2018 een voorstel aangenomen om het mogelijk te maken dat ouders vanuit een brede christelijke achterban lid kunnen worden van de vereniging. Concreet betekent dat er een nieuwe vereniging opgericht wordt met een anders verwoorde grondslag. In 2019 zal dit voorstel uitgewerkt worden.

Vereniging voor Gereformeerd Voortgezet Onderwijs voor Westelijk Nederland

Organisatie GSR

Het College van Bestuur is verantwoordelijk voor het besturen van de school en is het bevoegd gezag op de GSR. Er is één lid College van Bestuur, die tegelijk ook rector is van de school. In een managementcontract zijn de bevoegdheden van de rector/bestuurder geregeld. Tevens is hij voorzitter van de vereniging. De vereniging heeft een Raad van Toezicht ingesteld. Deze Raad van Toezicht houdt toezicht op het College van Bestuur. Het toezicht richt zich op identiteit, onderwijs & kwaliteit, bedrijfsvoering en integriteit. Er is tenminste 5 keer per jaar een overleg van de Raad van Toezicht met het College van Bestuur.

Hoofdlijnen van de managementstructuur van de GSR zijn de volgende:

- De GSR kent vier onderwijskundige afdelingen; deze worden aangestuurd door twee conrectoren (vmbo & vestiging Rijswijk en HAVO/VWO)
- De secundaire processen worden aangestuurd door de schoolleider bedrijfsvoering
- De beleidsondersteuning is vormgegeven onder verantwoordelijkheid van
 - Schoolleider GSR-Academie (beleidsondersteuning t.a.v. kwaliteit, identiteit, onderwijs, deskundigheidsbevordering, leerlingbegeleiding en passend onderwijs)
 - Schoolleider public value & organisatie
- De eindverantwoordelijkheid ligt bij de rector/bestuurder

De schoolleiding vergadert om de vier weken.

Code Goed Onderwijsbestuur VO

De GSR hanteert de code goed onderwijsbestuur VO.

Kwaliteitszorg

In het kwaliteitsbeleidsplan 'Gaan voor kwaliteit' (2018-2022) zijn alle aspecten van kwaliteitszorg, beschreven. Hiermee wordt het systematisch uitvoeren van de kwaliteitscyclus bevorderd. Er wordt in de kwaliteitscyclus gebruik gemaakt van Cum Laude, het managementvenster (scholen op de kaart), het ruitmodel (financieel sturingsmodel) en het (zelf ontwikkelde) dashboard GSR.

Onderwijsresultaten

Examenresultaten 2018

afdeling	aantal kandidaten	Aantal kandidaten CE	definitief geslaagd	percentage geslaagd	definitief afgewezen
vmbo-bk	13	13	13	100%	0
vmbo-t Rtd	64	64	58	91%	6
vmbo-t Rsw	22	21	19	90%	2
havo	103	103	87	84%	16
atheneum	66	66	60	91%	6
gymnasium	17	17	17	100%	0
totaal	285	284	254	89%	30

Behorende bij onze verklaring d.d.

4 JUN 2019

Vereniging voor Gereformeerd Voortgezet Onderwijs voor Westelijk Nederland

Een kandidaat heeft zich teruggetrokken voor het Centraal Examen.

Drie kandidaten zijn **cum laude** geslaagd:

- VWO: 1 kandidaat
- HAVO: 2 kandidaten

Het slagingspercentage is 89%. We zijn tevreden met dit mooie resultaat en handhaven hiermee de goed resultaten van de afgelopen jaren.

Basistoezicht

Voor alle afdelingen van de GSR is er sprake van basistoezicht. De kwaliteit van het onderwijs op de GSR voor alle afdelingen is naar het oordeel van de inspectie voldoende.

Tevredenheid

Uit tevredenheidsonderzoeken blijkt dat zowel leerlingen als ouders/verzorgers tevreden zijn over de school, de GSR als een veilige school ervaren. Ook wordt de christelijke identiteit door leerlingen en ouders/verzorgers herkend en gewaardeerd. Dat is een compliment aan de medewerkers op school, die zich dagelijks inzetten voor een veilige school voor de leerlingen.

Trots

Als bestuurder ben ik trots en blij met deze resultaten. Er wordt dagelijks, onder Gods Zegen, door medewerkers, leerlingen en ouders/verzorgers hard gewerkt en worden mooie resultaten geboekt. Het is fijn om te merken dat leerlingen en de ouders/verzorgers de GSR als een veilige school ervaren. Immers, veiligheid is een belangrijke voorwaarde om tot leren en ontwikkelen te komen.

Belangrijke elementen van het gevoerde beleid

In dit jaarverslag benoem ik enkele relevante ontwikkelingen in 2018:

Al in 2017 is een proces gestart om te zoeken naar een onderwijsvorm die tegemoet komt aan meer maatwerk voor leerlingen en meer ruimte voor flexibiliteit. De GSR heeft de ambitie om het concept **flexonderwijs** in te voeren. Er is in 2018 veel energie gestopt in een goede invoering van dit concept. Het was de ambitie om het zgn. flexrooster (met kernlessen van 80 minuten en 40 minuten) in te voeren met ingang van 1 augustus. Op initiatief van de MR is dit voornemen een jaar verschoven. Hierdoor hebben docenten en schoolleiding meer tijd voor een goede voorbereiding en een verantwoorde invoering van het flexonderwijs. Verder is in november het **taakbeleid** aangepast aan de context van het flexonderwijs. De MR en de docenten hebben ingestemd met het vernieuwde taakbeleid.

Onlangs is er een advies uitgebracht van de Onderwijsraad over de manier waarop de overheid het onderwijs bekostigt. De raad beveelt aan om te blijven werken met de lumpsumbekostiging. Dat doet recht aan twee belangrijke principes van het Nederlandse onderwijsstelsel, namelijk de autonomie van de instellingen en stabiele bekostiging. Bij autonomie hoort ook verantwoording inzicht in de **doelmatigheid** van het financieel beleid van de instelling.

In de financiële verantwoordingscyclus wordt op dit moment gebruik gemaakt van een aantal indicatoren gericht op het beoordelen van de financiële gezondheid van de organisatie. Dit zijn de indicatoren solvabiliteit, liquiditeit, huisvestingsratio, weerstandsvermogen en rentabiliteit.

Behorende bij onze verklaring d.d.

4 JUN 2019

astrium
onderwijsaccountants b.v.

Vereniging voor Gereformeerd Voortgezet Onderwijs voor Westelijk Nederland

Het bestuur en de MR van de GSR hebben afspraken gemaakt om ten aanzien van de doelmatigheid deze verantwoording uit te breiden met de volgende doelmatigheidsindicatoren:

- Percentage personele lasten t.o.v. totale lasten (stuurgetal richting 80%)
- Verhouding formatie OOP-functies, OP-functies en DIR-functies (informatief)
- Verhoudingsindicatoren aansturende functies versus overige functies (totaal richting dalend, aansturing, stijgend richting docenten)
- Indicator inzet formatie OP: verdeling taken en contacttijd binnen OP (stuurgetal richting 24,4%)
- Aantal leerlingen per fte OP (richting in begroting dalend)
- Man/vrouw-vertegenwoordiging (informatief)
- Verhouding opslagfactor ten opzichte van contacttijd (stuurgetal 68%)
- Groepsgrootte (informatief)

Het jaar 2018 is afgesloten met een tekort van EUR 104.631. Begroot was een negatief exploitatieresultaat van EUR 18.357. Van het negatieve exploitatieresultaat wordt EUR 72.307 gedekt vanuit bestemmingsreserves die in de afgelopen jaren zijn gevormd vanuit positieve exploitatieresultaten. EUR 30.689 gaat ten laste van de algemene reserve. De belangrijkste oorzaak voor de overschrijding zijn hogere kosten voor ziektevervanging dan begroot. In 2019 zal nader onderzoek gedaan worden naar de oorzaken van deze overschrijding en maatregelen die mogelijk genomen kunnen worden om de kosten te beperken. De verdere financiële verantwoording vindt plaats in de jaarrekening in deze jaarstukken en de toelichting daarbij in de financiële informatie.

Een positieve ontwikkeling is het stabiliseren van de instroom van brugklasleerlingen in 2018 op het niveau van 2017.

De christelijke **identiteit** van de school komt terug in de missie, visie en de kernwaarden van de GSR. Dit wordt vooral waargemaakt in de dagelijkse lessen en omgang met de leerlingen. Voor docenten zijn er in 2018 twee zogenaamde 24-uursconferenties georganiseerd, waar medewerkers met elkaar in gesprek zijn hoe de christelijke identiteit doorwerkt in het onderwijs. Dat zijn mooie en inspirerende conferenties. De medewerkers zijn mooie identiteitsdragers die vanuit een gezamenlijk drive invulling geven aan herkenbaar christelijk onderwijs in Rotterdam en in Rijswijk.

Als bestuurder heb ik in 2018 deelgenomen aan de derde tranche van het traject **collegiale bestuurlijke visitatie** van de VO-Raad. Het was een intensief traject, waarbij een zelfevaluatie het uitgangspunt was van de visitatie.

Verwachtingen onderwijsontwikkelingen 2019

In 2019 zal het concept-flexonderwijs geïmplementeerd worden. In 2019 zal dat op de volgende manier ondersteund worden:

- Aandacht voor het (groeps)mentoraat. In het flexonderwijs wordt van leerlingen verwacht dat ze zelf keuzes gaan maken in het volgen van bepaalde flexlessen. In het mentoraat willen we leerlingen bij het maken van deze keuzes ondersteunen
- Ontwikkelen van kwaliteitskaarten. In het flexonderwijs worden kernlessen van 80 minuten gegeven. Dat vraagt van de docent een andere pedagogische en didactische invulling van de lessen. Het ontwikkelen van kwaliteitskaarten gaat docenten ondersteunen in de structuur en opbouw van een goede les. Vanuit een **Behorende bij onze verklaring d.d.** Behorende bij onze verklaring d.d. invulling van de lessen Bring Your Own Device. Het voornemen is om in augustus 2019 te starten met

4 JUN 2019

Vereniging voor Gereformeerd Voortgezet Onderwijs voor Westelijk Nederland

de eigen device voor de leerlingen (behalve de leerlingen uit de examenklassen). Het in bezit hebben van een eigen device ondersteunt de leerling bij de lessen en zeker ook bij de (zelfwerk)lessen.

- Ondersteuning van docenten bij de invoering van flexonderwijs door middel van scholingsactiviteiten.
- Het professionele gesprek wordt meer geformaliseerd door het ontwikkelen van een portfolio. De docent is verantwoordelijk voor zijn/haar eigen ontwikkeling en verantwoordt dit door middel van een digitaal portfolio.
- Stimuleren van professionele leergemeenschappen. We hebben de overtuiging dat docenten veel van elkaar kunnen leren, zeker ook van docenten van andere scholen. We stimuleren dit door ook zelf trainingen aan te bieden in samenwerking met andere scholen
- Identiteits-conferenties. Er worden in 2019 twee 24-uursconferenties georganiseerd. Deze conferenties worden door de medewerkers zelf georganiseerd. Hierdoor stimuleren we het gesprek met elkaar over de christelijke identiteit van de school en de doorwerking daarvan in het dagelijkse onderwijs op de GSR.
- Ontwikkelen burgerschapsvorming. Het voornemen is om in 2019 in eerste instantie een plan van schoolontwikkeling te beschrijven. De GSR is actief deelnemer van een verkenninggroep in samenwerking met externe partners.

Verwachtingen organisatieontwikkelingen 2019

Eind 2018 is een evaluatie gestart van de structuur van de schoolleiding met als kernvraag of, hoe en in hoeverre de schoolleiding en de managementstructuur ondersteunend is met betrekking tot het bereiken van de gewenste ontwikkelingsgerichte schoolorganisatie. Inmiddels is de conclusie getrokken dat er in 2019 een aanpassing komt van de structuur van de schoolleiding met ingang van 1 augustus 2019. De kern van de aanpassing is het verkleinen van de directie en het benoemen van afdelingsleiders. Het doel is om hiermee de professionele cultuur van de GSR te versterken. Ook zullen initiatieven genomen worden om in 2019 het HRM-beleid op de GSR verder te ontwikkelen.

Beleid ten aanzien van beleggen en belenen

De GSR heeft sinds 10 juni 2003 een treasurystatuut, waarin de bepalingen zijn opgenomen inzake het belenen en beleggen door de GSR. Op 19 december 2013 en 29 mei 2017 is dit treasurystatuut herzien. Op basis van nieuwe regelgeving in 2018 is het treasurystatuut gewijzigd. Op 3 juni 2019 is het gewijzigde treasurystatuut door de Raad van Toezicht goedgekeurd en door het College van Bestuur vastgesteld.

Klachten

Er zijn in 2018 geen klachten bij de school binnengekomen die moesten worden behandeld door de klachtencommissie. Alle klachten die er waren (van ouders of van mensen uit de directe omgeving van de schoolgebouwen), konden binnen de school zelf worden behandeld en afgehandeld.

Samenwerkingsverbanden

De vier gereformeerde scholengemeenschappen, met hoofdvestigingen in Groningen, Zwolle, Amersfoort en Rotterdam, werken samen in het Gereformeerd IdentiteitsPlatform (GRIP). Dit is een samenwerkingsverband op gemene rekening. Het doel van GRIP is de gereformeerde identiteit te versterken door het ontwikkelen van lesmateriaal en door bezinningsactiviteiten te organiseren voor medewerkers van de gereformeerde scholen in de vorm van studiedagen en netwerken.

Vereniging voor Gereformeerd Voortgezet Onderwijs voor Westelijk Nederland

De bestuurder/directeur neemt ook deel aan het bestuurlijk overleg vanuit het LVGS (Landelijke Vereniging voor Gereformeerde Schoolbesturen).

De GSR neemt eveneens deel aan samenwerkingsverbanden voor passend onderwijs, namelijk KOERS VO (Rotterdam) en het samenwerkingsverband Zuid-Holland-West (Rijswijk).

De GSR neemt sinds juni 2010 deel aan een netwerk 'Identiteit en Kwaliteit in de leergebieden'. De ambitie van dit netwerk is samenwerking in het versterken van de christelijke identiteit door het ontwikkelen van onderwijskundige projecten, het scholen van docenten en het verankeren van de opbrengsten in een onderdeel van de lerarenopleiding.

Horizontale verantwoording

De GSR neemt deel aan de 'vensters voor verantwoording'. Dit venster is via www.scholenopdekaart.nl te bereiken. Hierdoor kunnen alle belangstellenden de informatie van de GSR vergelijken met de gegevens van andere scholen. Het is tegelijk een middel om ons horizontaal te verantwoorden.

Een belangrijk onderdeel van deze horizontale verantwoording is het regelmatig via tevredenheidsonderzoeken feedback vragen van leerlingen, ouders/verzorgers en personeel. Verder zijn er oudernetwerken waarin toekomstig beleid wordt getoetst bij ouders en feedback ontvangen wordt over de dagelijkse gang van zaken op de school. Resultaten van de tevredenheidsonderzoeken en de oudernetwerken worden binnen de schoolleiding besproken en leiden waar nodig tot beleidsaanpassingen.

De conrectoren hebben jaarlijks tweemaal een overleg met een 'oudernetwerk' over de lopende gang van zaken binnen de school.

In de volgende hoofdstukken volgt de rapportage van de financiële cijfers van 2018. Met dankbaarheid kunnen we constateren dat er sprake is van financiële stabiliteit.

Behorende bij onze verklaring d.d.

4 JUN 2019

astrium
onderwijsaccountants b.v.

Kerncijfers

	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011
Financieel								
Totale baten	€ 10.686.225	€ 10.280.146	€ 9.744.501	€ 9.644.715	€ 9.192.547	€ 9.475.319	€ 8.944.158	€ 9.065.965
Totale lasten	€ 10.806.470	€ 10.213.381	€ 9.747.026	€ 9.391.664	€ 9.475.560	€ 9.232.998	€ 9.216.459	€ 8.966.275
Exploitatieresultaat	-€ 104.631	€ 86.602	€ 26.115	€ 286.310	-€ 240.553	€ 294.829	-€ 199.298	€ 161.518
Eigen vermogen	€ 1.834.550	€ 1.939.181	€ 1.852.580	€ 1.826.465	€ 1.540.155	€ 1.780.708	€ 1.485.879	€ 1.685.177
Totaal vermogen	€ 4.712.923	€ 4.670.641	€ 4.548.903	€ 4.127.409	€ 3.783.401	€ 3.980.811	€ 4.263.280	€ 4.196.370
Solvabiliteitsratio I (EV/TV)	39%	42%	41%	44%	41%	45%	35%	40%
Solvabiliteitsratio II (EV+Vo)/TV	62%	62%	60%	60%	53%	57%	50%	57%
Liquiditeit	1,77	1,72	2,06	1,91	1,52	1,71	1,52	1,70
Rentabiliteit	-5,7%	4,5%	1,4%	15,7%	-15,6%	16,6%	-13,4%	9,6%
Huisvestingsratio	6,6%	6,5%	6,8%	7,4%				
Kapitalisatiefactor	34%	35%	42%	37%	36%	38%	42%	40%
Weerstandvermogen	17%	19%	19%	19%	17%	19%	17%	19%
Financieringsfunctie	6%	6%	5%	5%	7%	6%	7%	8%
Transactiefunctie	17%	17%	19%	17%	19%	18%	24%	20%
Financiële bufferfunctie	12%	12%	18%	15%	10%	14%	12%	12%
Personele lasten / totale lasten	78,0%	79,0%	78,3%	76,6%	77,7%	76,9%	75,5%	76,2%
Materiële lasten / totale lasten	8,1%	7,9%	8,4%	9,2%	8,7%	8,7%	11,5%	10,3%
Totale lasten / aantal leerlingen	€ 8.351	€ 7.905	€ 7.657	€ 7.544	€ 7.580	€ 7.398	€ 7.524	€ 7.266
Personele lasten / aantal leerlingen	€ 6.518	€ 6.249	€ 5.654	€ 5.781	€ 5.888	€ 5.690	€ 5.683	€ 5.534
Materiële lasten / aantal leerlingen	€ 680	€ 626	€ 680	€ 695	€ 662	€ 646	€ 864	€ 749
Aantal leerlingen 1/10								
• Eerstejaars 1/10	1294	1292	1273	1245	1250	1248	1225	1234
• Diploma's V7	262	259	246	234	237	278	240	224
• VAVO	255	224	224	225	218	243	227	253
• VAVO	15	11	9	7	10	11	8	10
Personeel in dienst 1/10								
Docenten**	80,1	79,3	77,9	75,2	78,1	73,7	76,0	73,8
Ondersteunend personeel*	24,7	22,2	22,6	22,6	24,2	24,5	25,2	26,1
Schoolleiding	5,9	5,9	5,9	4,9	5,9	6,9	6,9	6,9
Totaal fte	110,7	107,4	106,4	102,7	108,2	105,1	108,1	106,8
Totaal personen	176	155	152	142	151	153	149	154
Totaal man	88	76	79	77	81	78	79	82
Totaal vrouw	88	79	73	65	70	75	70	72

* 1/10/2018 2,2 fte onderst. pers. verv. ziekte en zwangerschap (2017:0 fte, 2016:0,2 fte 2015:0 fte, 2014:0,4 fte, 2013:0,8 fte, 2012:1,3 fte, 2011:2 fte)

** op 1/10/2018 1,4 fte docenten voor verv. ziekte en zwangerschap (2017:1 fte, 2016:1,5 fte 2015:1,3 fte 2014:2,9 fte, 2013:0 fte, 2012:1,5 fte, 2011:0,6 fte)

Behorende bij onze verklaring d.d.

4 JUN 2019

astrium
onderwijsaccountants b.v.

Financiële informatie

Het beschikbare eigen vermogen ultimo 2018 bedraagt EUR 1.834.550. Hiervan is EUR 1.586.019 geïnvesteerd in materiële vaste activa. Het restant van EUR 248.531 wordt, tezamen met de voorzieningen aangehouden in de vorm van spaargelden. De overige liquide middelen bestaan uit het verschil tussen de kortlopende schulden en de vorderingen.

Het saldo liquide middelen nam ten opzichte van voorgaand jaar toe met EUR 194.024. In 2017 namen de liquide middelen nog af met EUR 885.571. De belangrijkste oorzaak van de afname van de liquide middelen in 2018 was een bedrag van EUR 1.042.546 aan investeringen waarvan EUR 971.252 voor verbouwkosten en inventaris renovatie B-toren.

Financieel beoordelingskader Inspectie van het Onderwijs

Het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap hanteert vanaf 2015 de in onderstaande tabel opgenomen kengetallen bij het toezicht op de financiële continuïteit van onderwijsinstellingen.

	Omschrijving	Signaleringswaarden	GSR 31-12-18	GSR 31-12-17
1	Solvabiliteit 2, ((eigen vermogen + voorzieningen)/totale passiva)	< 0,3	0,62	0,62
2	Liquiditeit (current ratio), (vlottende activa/kort vreemd vermogen)	Funderend onderwijs < 0,75 Mbo + ho < 0,5	1,77	1,72
3	Huisvestingsratio ((huisvestingslasten + afschrijvingen gebouwen en terreinen)/totale lasten)	Funderend onderwijs > 0,10 Mbo + ho > 0,15	0,066	0,065
4	Weerstandsvermogen, (eigen vermogen/totale baten)	< 0,05	0,17	0,19
5	Rentabiliteit (resultaat/totale baten),	3-jarig < 0 2-jarig < -0,05 1-jarig < -0,10	0,0003 -0,001 -0,057	0,068 0,029 0,045

De vereniging voldoet aan alle kengetallen, bij geen van de kengetallen valt de waarde aan de verkeerde kant van de signaleringgrenzen. In de volgende sub paragrafen worden de kengetallen liquiditeit, solvabiliteitsratio en weerstandsvermogen verder uitgewerkt. Ook de kapitalisatiefactor wordt uitgewerkt, aangezien met name de doorrekening naar de bufferfunctie, aanvullende informatie levert over de financiële situatie van de vereniging. De conclusie van de analyse van de kengetallen is, dat de vereniging een financieel gezonde basis heeft met een beperkte buffercapaciteit. In de paragrafen risicobeheersing en continuïteit wordt dit nader uitgewerkt.

Vereniging voor Gereformeerd Voortgezet Onderwijs voor Westelijk Nederland

Liquiditeit

De liquiditeit is een kengetal voor de zogenoemde statische liquiditeit. Het geeft antwoord op de vraag of er voldoende liquide middelen zijn om de bestaande verplichtingen op korte termijn na te komen. Een waarde van één (1) geeft aan dat dat precies het geval is en vanuit het College van Bestuur is die waarde het minimum. Het ministerie hanteert een signaleringsgrens van 0,75. Per 31 december 2018 bedraagt voor de vereniging de liquiditeit 1,77 (2017: 1,72). Dit is een lichte stijging ten opzichte van 31 december 2017.

Solvabiliteitsratio

Een maatstaf voor de financiële soliditeit van een instelling wordt weergegeven met het kengetal solvabiliteit. Voor de solvabiliteit worden twee ratio's gehanteerd. De eerste is de verhouding tussen het eigen vermogen en het totaal vermogen. Voor de vereniging is de solvabiliteit per 31 december 2018 0,39 (2017: 0,42). De Inspectie van het Onderwijs hanteert een ondergrens voor de zogenoemde solvabiliteitsratio 2, dat is het eigen vermogen plus de voorzieningen gedeeld door het totaal vermogen. De solvabiliteitsratio 2 is voor de vereniging per 31 december 2018 0,62, dat is gelijk aan ultimo 2017. De ratio ligt ruim boven de kritieke ondergrens van 0,3.

Kapitalisatiefactor

De kapitalisatiefactor is een in 2009 door de commissie vermogensbeheer onderwijsinstellingen geïntroduceerd nieuw kengetal. Inmiddels maakt dit kengetal geen onderdeel meer uit van het beoordelingskader van de Inspectie van het Onderwijs. Gezien de continuïteit van de verslaggeving en het inzicht wat met name de uitsplitsing van deze factor biedt, wordt in dit verslag nog wel aandacht besteed aan de kapitalisatiefactor. Voor de berekening van de kapitalisatiefactor wordt het totaal vermogen exclusief gebouwen en terreinen gedeeld door de totale baten. De kapitalisatiefactor is bedoeld om te signaleren of onderwijsinstellingen misschien een deel van hun kapitaal, niet of inefficiënt benutten voor de vervulling van hun taken. De Inspectie van het Onderwijs hanteerde als signaleringsgrens voor de GSR op basis van de grootte van de instelling 0,52 (bovengrens). Op 31 december 2018 is de kapitalisatiefactor 0,36 (2017: 0,35). De kapitalisatiefactor ligt hiermee ruim onder de gestelde bovengrens. Hoe lager de kapitalisatiefactor, hoe meer van de beschikbare middelen effectief zijn ingezet voor de bedrijfsvoering.

De kapitalisatiefactor wordt verder uitgesplitst en geanalyseerd naar de financieringsfunctie, de transactiefunctie en de financiële bufferfunctie. De kapitalisatiefactor is met name laag door een lage financieringsfunctie van 6% (2017: 6%). De financieringsfunctie bestaat uit de middelen die nodig zijn om materiële vaste activa te vervangen. Hiervoor wordt uitgegaan van 50% van de aanschafwaarde van de materiële vaste activa exclusief gebouwen en terreinen.

De transactiefunctie betreft de middelen die nodig zijn om aan de kortlopende schulden te voldoen. Wat overblijft is de financiële bufferfunctie, de middelen die beschikbaar zijn om onvoorziene risico's te dekken. Volgens de oude normen van de Inspectie van Onderwijs moet de financiële bufferfunctie groter zijn dan 0. Voor de vereniging is deze op 31 december 2018 0,13 (2017: 0,12). Door inzet van liquide middelen voor investeringen in de B-toren was de bufferfunctie in 2017 afgenomen van 0,18 naar 0,12. De komende jaren zal de buffer naar verwachting weer licht groeien. De bufferfunctie is niet groot, maar de vereniging beschikt daarmee over een beperkte financiële buffer voor onvoorziene risico's.

Behorende bij onze verklaring d.d.

4 JUN 2019

astrium
onderwijsaccountants b.v.

Vereniging voor Gereformeerd Voortgezet Onderwijs voor Westelijk Nederland

Weerstandsvermogen

In het nieuwe beoordelingskader heeft het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap het kengetal weerstandsvermogen opnieuw opgenomen. Het weerstandsvermogen wordt berekend door het delen van het eigen vermogen door de totale baten. De kritieke ondergrens was tot 2009 0,1. In het nieuwe beoordelingskader is deze grens gewijzigd in 0,05. Het weerstandsvermogen is voor de vereniging een belangrijk kengetal. De vereniging heeft namelijk geen langlopende schulden en een hoge liquiditeit. Daardoor geeft het naderen van de kritieke grens van het weerstandsvermogen als eerste aan dat de financiële bufferfunctie van het eigen vermogen beperkt wordt. Het weerstandsvermogen van de vereniging is per 31 december 2018 0,17 (2017:0,19) Het weerstandsvermogen is afgenomen door het negatieve exploitatiesaldo en een lichte toename van de baten, maar ligt nog ruim boven de signaleringsgrens.

Resultaat

Het exploitatiesaldo over 2018 bedraagt EUR 104.631 negatief. Begroot was een negatief exploitatieresultaat van EUR 18.357. Van het negatieve exploitatieresultaat wordt EUR 72.307 gedekt vanuit bestemmingsreserves die in de afgelopen jaren zijn gevormd vanuit positieve exploitatieresultaten. EUR 30.689 gaat ten laste van de algemene reserve.

Ultimo 2015 is een bestemmingsreserve gevormd voor renovatie van de B-toren. Deze bestemmingsreserve wordt gebruikt om pieken in de afschrijvingskosten als gevolg van de uitvoering van de renovatie van de B-toren op te vangen. Conform begroting wordt het begrotingstekort van EUR 18.357 door de hogere afschrijvingslasten als gevolg van renovatie van de B-toren in 2018, ultimo 2018 onttrokken aan deze reserve.

Ultimo 2017 is een bestemmingsreserve gevormd vanuit het positieve exploitatieresultaat van 2017 van EUR 20.000 voor een te verwachten loonsverhoging met terugwerkende kracht vanaf oktober 2017. Deze bestemmingsreserve vervalt ultimo 2018 en dekt een deel van het negatieve exploitatieresultaat.

Ultimo 2017 is een bestemmingsreserve gevormd vanuit het positieve exploitatieresultaat van 2017 van EUR 33.950 ter dekking van de taakstelling die was opgenomen in de begroting 2018. Deze bestemmingsreserve vervalt ultimo 2018 en dekt een deel van het negatieve exploitatieresultaat.

Het resultaat is EUR 86.274 negatiever dan begroot door EUR 345.071 meer baten (inclusief rentebaten) en EUR 431.346 meer lasten. Het tekort wordt met name veroorzaakt door een overschrijding van de begroting voor kosten ziektevervanging met EUR 139.000.

In de volgende paragrafen worden de verschillen met de begroting nader toegelicht.

Vereniging voor Gereformeerd Voortgezet Onderwijs voor Westelijk Nederland

Een analyse van de exploitatie ten opzichte van de begroting en het voorgaand jaar ziet er als volgt uit:

	2018		2018		2017	
	Realisatie EUR 1.000	%	Begroting EUR 1.000	%	Realisatie EUR 1.000	%
Subsidieopbrengsten	10.409	97%	10.145	98%	9.976	97%
Ouderbijdragen en overige opbrengsten	<u>277</u>	3%	<u>199</u>	2%	<u>304</u>	3%
	<u>10.686</u>	100%	<u>10.344</u>	100%	<u>10.280</u>	100%
Exploitatiekosten						
Personele lasten	8.434	78%	8.092	78%	8.061	79%
Afschrijvingslasten	294	3%	302	2%	252	2%
Huisvestingslasten	587	5%	575	6%	557	5%
Overige lasten	<u>1.492</u>	14%	<u>1.406</u>	14%	<u>1.343</u>	13%
	<u>10.807</u>	100%	<u>10.375</u>	100%	<u>10.213</u>	100%
Resultaat voor financiële baten en lasten	121-		31-		67	
Rentebaten	<u>16</u>		<u>13</u>		<u>20</u>	
Saldo exploitatie	<u>105-</u>		<u>18-</u>		<u>87</u>	

De belangrijkste verschillen tussen exploitatie en begroting

De in 2018 ontvangen **Rijksbijdragen** ad EUR 10.310.478 zijn EUR 245.582 hoger dan begroot. De grootste verschillen met de begroting zijn:

Meer bekostiging dan begroot:

- EUR 226.303 personele bekostiging met name veroorzaakt door 2,6% verhoging
- EUR 15.703 materiële bekostiging door 1,59% verhoging
- EUR 19.028 bekostiging vanuit samenwerkingsverbanden zorg
- EUR 9.436 variabel deel bekostiging bestrijding voortijdig school verlaten
- EUR 8.312 bekostiging zij-instroom

Minder bekostiging dan begroot

- EUR -29.450 bekostiging prestatiebox, was te hoog begroot

De in 2018 ontvangen **overige overheidsbijdragen en subsidies** ad EUR 99.069 zijn EUR 19.144 hoger dan begroot. Dit komt door niet begrootte bijdragen voor welkomstpremie nieuwe docenten in zogenaamde 'tekortvakken' en bedragen voor lerarenbeurs Rotterdam. Hier staan extra lasten tegenover.

De **overige baten** in 2018 ad EUR 276.677 zijn EUR 77.730 hoger dan begroot. EUR 47.000 daarvan zijn hogere ouderbijdragen voor kampen/excursies en educatieve reizen dan begroot, omdat deze bijdragen niet op actuele bedragen begroot waren. De overige lasten zijn met eenzelfde bedrag hoger door meer uitgaven dan begroot voor deze doeleinden. Op het resultaat hebben deze baten en lasten geen invloed.

Behorende bij onze verklaring d.d.

4 JUN 2019

astrium
onderwijsaccountants b.v.

Vereniging voor Gereformeerd Voortgezet Onderwijs voor Westelijk Nederland

De **personele lasten** zijn met EUR 8.434.394, EUR 341.979 hoger dan begroot. De grootste verschillen met de begroting zijn:

- EUR 185.000 is meer uitgegeven als gevolg van loonsverhoging van 2,35% per 1 juni 2018 en een eenmalige uitkering van 1% in oktober 2018.
- EUR 139.000 is meer uitgegeven aan ziektevervangingskosten dan begroot. Een eerste analyse naar aanleiding van deze overschrijding wijst er op dat het ziekteverzuim met 4,6% niet hoger is dan gemiddeld in het onderwijs. Het lijkt er op dat in de begroting een groter bedrag voor ziektevervangingskosten gereserveerd moet worden.
- EUR 20.000 is meer uitgegeven aan scholing en begeleiding, het grootste deel van deze overschrijding wordt gedekt vanuit subsidie vierslagleren, zij-instroomsubsidie en lerarenbeurs gemeente Rotterdam.

De **afschrijvingslasten** zijn met EUR 294.024, EUR 7.671 lager dan begroot. Het grootste verschil zit in de afschrijvingskosten voor ICT. In 2018 is voor ICT EUR 50.000 minder geïnvesteerd dan begroot. Er was in de investeringsbegroting een bedrag van EUR 50.000 gereserveerd voor een mogelijke uitbreiding van leerlinglaptops. Uiteindelijk is besloten in te zetten op invoering in schooljaar 2019-2020 van een eigen laptop per leerling, omdat er onvoldoende middelen zijn voor de aanschaf van voldoende laptops voor leerlingen door de school en omdat laptops die anoniem door meerdere leerlingen gebruikt worden vaak storingen geven. Een tijdelijke uitbreiding van het aantal leerlinglaptops in schooljaar 2018-2019 is bereikt door de door de docenten 3,5 jaar gebruikte laptops, nog een jaar in te zetten voor leerlingen.

Aan **huisvestingslasten** is met EUR 586.539, EUR 11.539 meer uitgegeven dan begroot. De belangrijkste oorzaak is de uitgave van EUR 18.000 voor een extra coating op de nieuwe vloeren in de B-toren, om het schoonmaakonderhoud beter te kunnen uitvoeren.

Het totaal van de **overige lasten** is met EUR 1.491.514, EUR 85.499 hoger dan begroot. De belangrijkste verschillen zijn:

- EUR 47.000 meer uitgaven vanuit de ouderbijdragen, die ook hoger zijn dan begroot onder overige opbrengsten. Netto heeft dat geen effect op het resultaat.
- EUR 22.000 hogere kosten voor de Raad van Toezicht dan begroot, door het in 2018 genomen besluit tot het toekennen van vacatiegelden aan leden van de Raad van Toezicht en kosten van fiscaal advies op het punt van beloning van de Raad van Toezicht.
- EUR 15.000 hogere kosten voor het administratiekantoor dan begroot door de kosten voor opstellen jaarrekening, jaarnota en eenmalige inrichtingskosten Insite.
- EUR 32.000 lagere kosten dan begroot voor internetverbindingen en ICT, door het vinden van een goedkoper alternatief voor zwaardere glasvezelverbindingen en minder inzet van externe specialisten.

Behorende bij onze verklaring d.d.

4 JUN 2019

astrium
onderwijsaccountants b.v.

Vereniging voor Gereformeerd Voortgezet Onderwijs voor Westelijk Nederland

Toelichting bij balansposten

De post **materiële vaste activa** is ultimo 2018 met EUR 1.586.019, EUR 35.611 lager dan ultimo 2017.

De **liquide middelen** zijn op 31 december 2018 EUR 2.625.197, een toename van EUR 194.024 ten opzichte van 31 december 2017. Zie voor details van de mutaties het kasstroomoverzicht.

De post **vorderingen** ad EUR 501.707 op 31 december 2018 is met 116.131 EUR afgenomen ten opzichte van 31 december 2017. Een groot verschil is een verlaging op de post debiteuren ad EUR 93.356 ten opzichte van ultimo 2017. Dit verschil bestaat uit openstaande vorderingen ultimo 2017 op de gemeente Rotterdam ad EUR 39.976 voor vergoeding van de betaalde OZB en een vordering van EUR 43.397 op de Technische Universiteit Delft voor detachering van een docent. Onder overige vordering is ultimo 2018 een vordering opgenomen van EUR 57.365 (2017: EUR 64.356) op GRIP het samenwerkingsverband op het gebied van identiteit op gemene rekening tussen de vier scholengemeenschappen voor gereformeerd voortgezet onderwijs in Nederland. De post vooruitbetaalde kosten betreft naast de vooruitbetaalde kosten voor het extern leermiddelenfonds ad EUR 183.156 (2017: EUR 182.787) voor januari tot juli 2018 ook de vooruitbetaalde kosten voor diverse contracten en licenties.

De post **voorzieningen** op de balans is op 31 december 2018 met EUR 1.107.830, EUR 153.101 hoger ten opzichte van 31 december 2017. De voorziening groot onderhoud is toegenomen met EUR 86.876 doordat het bedrag aan dotatie (EUR 250.000) hoger is dan de onttrekking voor groot onderhoudswerkzaamheden (EUR 163.124). De voorziening loonkosten personeel voor langdurig zieken is toegenomen met EUR 21.596 als gevolg van een onttrekking van EUR 141.440 voor dekking van de loonkosten van arbeidsongeschikt personeel dat al ziek was op 31 december 2017 en een dotatie van EUR 163.036 als reservering voor vervanging van arbeidsongeschikt personeel op 31 december 2018 in 2019 en 2020. De voorziening voor jubileumgratificaties is afgenomen met EUR 3.790 op basis van het salaris en de verblijfsduur van het personeel dat in dienst is op 31 december 2018. De voorziening voor verlof in het kader van leeftijdsfasebewust personeelsbeleid is toegenomen met EUR 48.419 als gevolg van toename van gespaarde verlofuren met EUR 52.143 en opname van EUR 3.724 van de gespaarde verlofuren.

De post **kortlopende schulden** op de balans is op 31 december 2018 met EUR 1.770.543, EUR 6.188 lager dan 31 december 2017.

In 2018 is voor EUR 258.412 (2017: EUR 1.042.546) geïnvesteerd. In 2017 waren de investeringen in verbouwingen en inventaris incidenteel fors hoger als gevolg van renovatie van de B-toren.

EUR 71.522 (2017: EUR 765.640) is geïnvesteerd in verbouwingen. EUR 68.785 is geïnvesteerd in renovatie van de aula in Rotterdam. Het restantbedrag van EUR 2.737 zijn nagekomen meerwerkwerkzaamheden voor de B-toren.

EUR 52.255 (2017: EUR 238.194) is geïnvesteerd in inventaris, waarvan EUR 21.674 voor nieuwe stoelen in de aula Rotterdam, EUR 10.188 voor vervanging ringinstallatie in de gymzaal Rijswijk en 20.393 voor vervanging overige inventaris.

EUR 134.635 (2017: EUR 38.712) is geïnvesteerd in vervanging van computer hardware en infrastructuur. Waarvan EUR 59.566 voor 99 nieuwe docentlaptops, EUR 41.480 voor 102 leerlinglaptops, EUR 20.790 is geïnvesteerd in beheersingsbijeenkomsten voor leerkrachten, EUR 7.660 voor netwerkkapparatuur, EUR 5.139 voor 10 laptops en PC-s voor ondersteunend personeel en schoolleiding.

Vereniging voor Gereformeerd Voortgezet Onderwijs voor Westelijk Nederland

Continuïteitsparagraaf

In onderdeel A. van deze paragraaf wordt inzicht geboden in de meerjarenbegroting voor de komende drie jaar en in de ontwikkeling van de vermogenspositie in deze jaren. In onderdeel B. wordt ingegaan op het interne risicobeheersings- en controlesysteem en wordt een beschrijving gegeven van de belangrijkste risico's en onzekerheden. De Raad van Toezicht heeft in het eigen jaarverslag opgenomen in deze jaarstukken beschreven op welke wijze zij het college van bestuur ondersteunt en/of adviseert over de beleidsvraagstukken en financiële problematiek.

A. Meerjarenbegroting en balans

De cijfers voor de meerjarenbegroting zijn in onderstaande tabel opgenomen en zijn ontleend aan de door de bestuurder vastgestelde en door de Raad van Toezicht goedgekeurde meerjarenbegroting 2019-2023. Deze cijfers zijn alleen aangepast op basis van de werkelijke cijfers in 2018. Voor de berekening van het leerlingenaantal en de daarmee samenhangende hoogte van de rijksbijdrage is uitgegaan van een stabiele instroom van brugklasleerlingen gelijk aan het gemiddelde van de instroom in 2016, 2017 en 2018, 204 in Rotterdam en 50 in Rijswijk. Voor de ontwikkeling van de bekostiging is uitgegaan van het overzicht van de verwachte relevante financiële mutaties dat is opgesteld door de VO-raad versie 5 oktober 2018.

GSR meerjarenprognose MJB 2019-2023 (instroom gem. 3 jaar 204 Rtdam en 50 Rw)	Realisatie 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
aantal leerlingen excl. VAVO	1283	1281	1289	1283
aantal leerlingen MJB 2018-2022		1258	1252	1246
Baten				
Rijksbijdrage	€ 10.310.478	€ 10.346.466	€ 10.381.098	€ 10.323.923
Overige overheidsbijdragen	€ 99.069	€ 62.939	€ 40.000	€ 40.000
Overige opbrengsten	€ 276.678	€ 225.605	€ 225.605	€ 225.605
Som van de baten	€ 10.686.225	€ 10.635.010	€ 10.646.703	€ 10.589.528
Lasten				
Personele lasten	€ 8.434.394	€ 8.431.128	€ 8.681.665	€ 8.773.751
taakstelling personeel t.o.v. 1/8/18		€ 41.333-	€ 243.489-	€ 347.918-
Afschrijvingen	€ 294.024	€ 296.947	€ 298.203	€ 255.774
Huisvestingslasten	€ 586.539	€ 579.000	€ 579.000	€ 579.000
taakstelling overige lasten t.o.v. 1/1/19			€ 31.000-	€ 34.000-
Overige lasten	€ 1.491.513	€ 1.429.932	€ 1.410.666	€ 1.387.572
Som van de lasten	€ 10.806.470	€ 10.695.674	€ 10.695.045	€ 10.614.180
Resultaat voor financiële baten en lasten	€ 120.245-	€ 60.664-	€ 48.342-	€ 24.652-
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	€ 15.614	€ 13.553	€ 11.000	€ 11.000
Saldo exploitatie	€ 104.631-	€ 47.111-	€ 37.342-	€ 13.652-
Dekking bestemmingsreserve	€ 72.307	€ 47.111	€ 37.342	€ 13.652
formatie OP (bij leerlingdaling -1 fte per 25 ll)	78,7	79,9	78,8	79,4
formatie DIR	5,9	5,9	5,9	5,9
formatie OOP onderwijs*	10,1	10,9	10,1	10,1
formatie OOP algemeen*	11,9	11,6	11,6	11,6
totaal formatie	106,4	107,4	106,3	106,9

Vereniging voor Gereformeerd Voortgezet Onderwijs voor Westelijk Nederland

De beperkte tekorten in de meerjarenbegroting van 2019 worden gedekt vanuit de bestemmingsreserve renovatie B-toren voor de tijdelijk hogere afschrijvingskosten. In 2019 komt er ook nog een kleine dekking van EUR 13.745 uit eind 2017 gevormde bestemmingsreserve van EUR 62.652.

Van het tekort van EUR 104.631 in 2018 is EUR 72.307 gedekt vanuit bestemmingsreserves, die voor dat doel in voorgaande jaren zijn gevormd. Overschrijding van het tekort is met name veroorzaakt door hogere lasten aan kosten voor ziektevervangingskosten. Een analyse van de kosten ziektevervangingskosten van de afgelopen jaren geeft aan dat de kosten voor ziektevervangingskosten de afgelopen drie jaar stijgen. Dit is een risico voor de meerjarenbegroting. In de komende meerjarenbegroting zullen meer middelen gereserveerd moeten worden voor ziektevervangingskosten en er zal onderzoek worden uitgevoerd of er maatregelen mogelijk zijn om het ziekteverzuim en de vervangingskosten te beperken.

Het leerlingenaantal heeft zich positiever ontwikkeld dan waarvan op basis van het driejarig gemiddelde in de meerjarenbegroting 2018-2022 werd uitgegaan. Het aantal ligt, ook voor de komende jaren, zo 20-30 leerlingen hoger en biedt daarmee een steviger financiële basis.

Echter als het leerlingenaantal niet hoger wordt dan geprognosticeerd, zijn er in 2019 en volgende jaren nog wel taakstellingen nodig om op termijn gezond te blijven. Deze taakstelling loopt op naar een bedrag van EUR 347.918 in 2021. Met name in 2020 wordt een grote sprong gemaakt in personele lasten door periodieke salarisverhogingen als gevolg van promoties naar LC en LD in 2017 en 2018.

2019 is een belangrijk jaar in de onderwijsontwikkeling. Per 1 augustus 2019 wordt een omslag gemaakt naar het flex-onderwijs. Vooruitlopend daarop is eind 2018 een nieuw taakbeleid vastgesteld, waarin ook de ontwikkeltijd verwerkt is, die is opgenomen in de CAO 2018-2019. Het uitgangspunt daarbij is dat de omslag naar het flex-onderwijs en het nieuwe taakbeleid kostenneutraal wordt gemaakt, met dezelfde inzet aan formatie docenten. Bij de in 2017 uitgevoerde renovatie van de B-toren en renovatie van de aula in 2018 is rekening gehouden met de eisen die het flexonderwijs aan de inrichting van de onderwijsruimtes vraagt. Als in de toekomst meer lesruimtes nodig zijn, zijn er mogelijkheden om dit tegen beperkte kosten te realiseren in de huidige mediatheek. In de meerjarenbegroting wordt rekening gehouden met de kosten voor vervangingsinvesteringen en een beperkt budget voor verbouwingen per jaar.

De onderwijsontwikkeling vraagt ook om scholing en begeleiding van docenten. In de begroting en meerjarenbegroting is een bedrag van EUR 130.000 opgenomen op jaarbasis voor uitgaven aan deskundigheidsbevordering, daarnaast heeft elke docent 10% van zijn werktijdsfactor beschikbaar voor scholingstijd. Jaarlijks wordt een plan gemaakt voor de besteding van deze middelen gericht op de gewenste ontwikkeling van de organisatie.

Zoals eerder in dit bestuursverslag beschreven zal met ingang van 1 augustus 2019 de structuur van de schoolleiding worden aangepast. De wijziging zal structureel kostenneutraal worden uitgevoerd. In 2019 zijn tijdelijke ombuigingskosten te verwachten, die niet begroot zijn.

De personeelsbegroting is per jaar onder de begroting opgenomen. Bij af- of toename van leerlingenaantallen is rekening gehouden met een inkrimping van 1 fte onderwijzend personeel bij een daling met 25 leerlingen in personele lasten en formatie en een gering bedrag aan variabele overige lasten en lasten leermiddelen.

De kosten voor de leermiddelen in de jaren 2019-2020 worden berekend op basis van de huidige situatie. Het moment loopt een aanbesteding voor 2019-2020. De verwachting is dat de kosten zullen toenemen. Vanaf 2020 is rekening gehouden met een kostenstijging van EUR 35.000 in de meerjarenbegroting.

Vereniging voor Gereformeerd Voortgezet Onderwijs voor Westelijk Nederland

De invulling van de taakstellingen wordt bepaald in het begrotingsproces van het betreffende jaar.

Op basis van de meerjarenbegroting, de meerjarenonderhoudsbegroting en de meerjareninvesteringsbegroting is een prognose gemaakt van de balans ultimo 2019, 2020 en 2021. Deze wordt weergegeven in onderstaande tabel inclusief een vergelijking met het verslagjaar. Voor de kortlopende schulden, vorderingen en overige voorzieningen wordt voor de prognose uitgegaan van de bedragen ultimo 2018.

Meerjaren prognose balans	Werkelijk 2018 EUR	Begroting 2019 EUR	Begroting 2020 EUR	Begroting 2021 EUR
ACTIVA:				
Materiele vaste activa	1.586.019	1.669.033	1.565.875	1.451.248
Totaal vaste activa	1.586.019	1.669.033	1.565.875	1.451.248
Vorderingen	501.707	501.707	501.707	501.707
Liquide middelen	2.625.197	2.388.390	2.520.684	2.735.672
Totaal vlottende activa	3.126.904	2.890.097	3.022.391	3.237.379
TOTAAL ACTIVA	4.712.923	4.559.130	4.588.266	4.688.627
PASSIVA:				
Algemene reserve	1.540.255	1.540.254	1.540.254	1.540.254
Bestemmingsreserve publiek	294.295	247.185	209.843	196.191
Totaal eigen vermogen	1.834.550	1.787.439	1.750.097	1.736.445
Voorzieningen	1.107.830	1.001.148	1.067.626	1.181.639
Kortlopende schulden	1.770.543	1.770.543	1.770.543	1.770.543
TOTAAL PASSIVA	4.712.923	4.559.130	4.588.266	4.688.627
Financiële kengetallen				
Solvabiliteit I	39%	39%	38%	37%
Liquiditeitsratio	1,77	1,63	1,71	1,83
Weerstandsvermogen	17%	17%	16%	16%
Kapitalisatiefactor	34%	32%	34%	36%

Door het opnemen van nog in concrete maatregelen te vertalen taakstellingen in de meerjarenbegroting blijft het vermogen en de liquiditeit ruim op peil.

De financiële situatie van de GSR is gezond. De liquiditeit is met 1,77 ruim voldoende, met name als gevolg van de gereserveerde middelen in de voorzieningen. Het weerstandsvermogen ligt met 17% ruim boven de ondergrens van 5%, de nieuwe ondergrens vanuit de Inspectie van het Onderwijs. Een deel van dit weerstandsvermogen wordt gevormd door de bestemmingsreserves.

Een zorg voor de toekomst is de aangekondigde vereenvoudiging van de bekostiging. De minister heeft aangekondigd hier wetgeving voor te gaan maken met als invoeringsdatum 1 januari 2021 en een geleidelijke overgangperiode van vier jaar. Op basis van de huidige inschattingen zou bij invoering de bekostiging op jaarbasis verminderd worden met een bedrag van EUR 65.000 in 2021 oplopend tot EUR 260.000 in 2024. In de huidige meerjarenbegroting is deze mogelijke vermindering van de bekostiging nog niet opgenomen, omdat de wetgeving nog is afgerond. Als de

Vereniging voor Gereformeerd Voortgezet Onderwijs voor Westelijk Nederland

vereenvoudiging daadwerkelijk op deze wijze wordt doorgevoerd heeft dit een behoorlijke impact op de meerjarenbegroting. Er is in 2015 een bestemmingsreserve van EUR 100.000 gevormd vanuit een positief exploitatiesaldo, dit bedrag is bedoeld voor dekking van ombuigingskosten als gevolg van de vereenvoudiging bekostiging.

B. Het interne risicobeheersings- en controlesysteem, risico's en onzekerheden.

De administratieve organisatie en de daarin opgenomen maatregelen van interne beheersing van de GSR zijn zodanig ingericht dat de jaarrekening een juist beeld geeft van de financiële situatie van de GSR en de risico's op onrechtmatigheden en fraude zijn beheerst.

In 2017 is een procuratieregeling vastgesteld met daarin opgenomen de afspraken ten aanzien van het inkoop- en aanbestedingsbeleid. De introductie van het elektronisch systeem voor goedkeuring van facturen en betaalopdrachten via het administratiekantoor geeft meer transparantie in het toepassen van de procuratieregels. Het risico op onrechtmatigheden en fraude wordt hierdoor verkleind.

Het treasurystatuut is erop gericht om de risico's bij belenen en beleggen te beheersen. Het treasurystatuut is in 2013 en 2017 aangepast aan de actuele regelgeving. In 2018 is geen sprake geweest van beleggingen of het aangaan van langdurige leningen. Gezien de huidige situatie op de financiële markten bieden beleggingen (nog) maar zeer beperkt hogere rendementen dan ontvangen wordt aan spaarrente. Daarnaast zijn er meer risico's aan verbonden. Wel is vanuit risicospreidingsoogpunt in het verleden gekozen voor het spreiden van spaargeld over twee banken. In 2017 is deze spreiding minder gelijkelijk verdeeld, gezien het forse verschil in rentepercentages. Eind 2018 is het renteverskil weer kleiner geworden.

Voor het opvangen van personele risico's zijn verschillende maatregelen genomen. De vereniging is per 1 januari 2015 teruggegaan naar het publieke bestel voor overdragen van het risico WGA. Voor vervanging langdurig zieken wordt aan het einde van elk kalenderjaar een voorziening gevormd. Daarnaast zijn in de begroting middelen gereserveerd voor ziektevervangingskosten en de kosten voor het collectieve en individuele deel van de WW-uitkeringen.

Voor overige personele risico's is er een beperkte financiële buffer in het eigen vermogen.

Een zorg is dat de jaarlijkse kosten voor ziektevervangingskosten fors hoger zijn dan het daarvoor in de begroting gereserveerde bedrag. In 2016 werd dit als een incident gezien, in 2017 bleken de kosten nog wel hoger dan begroot, maar wel veel lager dan in 2016. In 2018 was het bedrag weer fors hoger dan begroot. In de begroting 2020 en de meerjarenbegroting 2020-2024 zal rekening gehouden moeten worden met een verhoging van de reservering voor de kosten van ziektevervangingskosten.

Bij beëindiging van arbeidsovereenkomsten worden geen ontslaguitkeringen betaald, anders dan de wettelijk verplichte transitievergoeding.

Vanuit het oogpunt van risicobeheersing wordt jaarlijks een meerjarenbegroting voor vijf jaar opgesteld, gekoppeld aan de jaarbegroting met een meerjarenonderhoudsbegroting, een meerjarenliquiditeitsbegroting en een meerjareninvesteringsbegroting. Hierbij worden ook scenario's gemaakt gebaseerd op verschillen in instroom nieuwe leerlingen.

In onderstaande tabel is een overzicht opgenomen van de belangrijkste risico's van de GSR, de impact hiervan, de kans en genomen beheersingsmaatregelen. Een algemene beheersingsmaatregel is het behouden van een gezond weerstandsvermogen en voldoende liquide middelen. De ondergrens

Vereniging voor Gereformeerd Voortgezet Onderwijs voor Westelijk Nederland

voor het weerstandsvermogen is volgens de Onderwijsinspectie 0,05, het huidige weerstandsvermogen is 0,19 en dat blijft ook zo in de meerjarenbalans. Intern wordt uitgegaan van een ondergrens van 0,10. De commissie Don heeft indertijd aangegeven dat de minimale benodigde liquiditeiten of rekening courant gelijk zouden moeten zijn aan 10% van de rijksbijdrage en de voorzieningen.

Risico	Impact	Kans	Beheersingsmaatregelen	Evaluatie 2018
Risico's t.a.v. baten				
Teruglopen instroom brugklas	Hoog: €4.000 dekking vaste kosten per leerling	Gemiddeld	Personele aandacht voor positionering, werving en P&R Meerjarenprognose en voorzichtige inschatting meerjarenbegroting op basis gemiddelde instroom drie jaar. Daarnaast uitwerken van afwijkende scenario's.	Instroom leerlingen augustus 2018 lag met 207 in Rotterdam en 55 in Rijswijk hoger dan de prognose meegenomen in MJB (198 en 47) maar wel lager dan het gewenste scenario (220 en 60). De huidige aanmeldingen voor augustus 2019 zijn 206 voor Rotterdam en 51 voor Rijswijk. Deze zijn nu ongeveer gelijk aan de aantallen in de meerjarenbegroting (204 en 50). De groei lijkt enigszins te stabiliseren, aangezien het gemiddelde van de laatste drie jaar bijna niet meer hoger is dan de daadwerkelijke instroom.
Aansluiting tussen ontwikkeling loonkosten en personele bekostiging	Hoog: personele kosten 78% van totale kosten. 1% afwijking extra kosten €75.000	Gemiddeld	Monitoren in begroting en eventuele bijstelling begroting halverwege het kalenderjaar. Vorzichtigheidsprincipe hanteren in begroting, volgen van verwachting VO-raad voor ontwikkeling bekostiging.	In de begroting van 2018 is er vanuit gegaan dat 1% van de CAO-stijging in 2018 bekostigd moest worden vanuit de bij de begroting bekend zijnde bekostiging. In 2018 is gebleken dat de volledige loon- en premiestijging is gecompenseerd. Dit was een meevaller, waardoor een deel van extra kosten ziektevervangings zijn gedekt. Het voorzichtigheidsprincipe voorkomt dat te positief ingeschatte bekostiging zorgt voor tegenvallers in de exploitatie.

Behorende bij onze verklaring d.d.

4 JUN 2019

Vereniging voor Gereformeerd Voortgezet Onderwijs voor Westelijk Nederland

Vereenvoudiging bekostiging	Hoog: schatting naar verwachting 2,7% bekostiging € 260.000 lager op jaarbasis stapsgewijze invoering mogelijk vanaf 2021	Hoog: Status: Minister heeft wetgeving aangekondigd	Bestemmingsreserve van EUR 100.000 gevormd voor mogelijke transitiekosten. Stapsgewijze invoering vanaf 2021 in vier jaar, geeft mogelijkheid voor het maken van stapsgewijs transitieplan.	Zie toelichting laatste alinea onderdeel A van de continuiteitsparagraaf
Subsidie onderwijs-ontwikkeling gemeente Rotterdam nog niet zeker vanaf 2020-2021	Gemiddeld: In begroting en meerjarenbegroting € 40.000 op jaarbasis begroot	Gemiddeld	Lager bedrag begroot dan huidige ontvangsten: € 40.000. Relatie met gemeente goed onderhouden.	
Operationele risico's				
Terug lopen kwaliteit onderwijs	Gemiddeld	Laag	Blijvend monitoren ontwikkeling kwaliteitsindicatoren en tijdig bijsturen	
Ontwikkeling kosten leermiddelen	Gemiddeld € 40.000 tot € 60.000 op jaarbasis	Gemiddeld	Gezamenlijke aanbesteding meerdere scholen	De aanbesteding voor 2019-2020 loopt nog. Wel lijkt de samenwerking een goede onderhandelingspositie te geven in de markt.
Personele risico's: - WGA - WW-uitkeringen - Langdurig ziekteverzuim - Ontbinding arbeidsovereenkomsten - Invoering flex-onderwijs	Gemiddeld	Gemiddeld	WGA risico overgedragen aan UWV, premie zal wel weer oplopen door uitstroom naar WIA. Voorziening opgenomen voor vervanging langdurig zieken. In begroting bedrag gereserveerd voor WW en ziekteverzuim Weerstandsvermogen op peil houden Ziekteverzuimbeleid in overleg met bedrijfsarts t.a.v. invoering flex-onderwijs, inzet op verzoek van instrument voor stressbeheersing en inzet extra inzet op	Kosten WGA-risico en WW-risico zijn in lijn met begroting. De kosten voor ziekteverzuim zijn hoger dan begroot.

ondersteuning docenten.
Behorende bij onze verklaring d.d.

4 JUN 2019

C. Doelmatigheid

Onlangs is er een advies uitgebracht van de Onderwijsraad over de manier waarop de overheid het onderwijs bekostigt. De raad beveelt aan om te blijven werken met de lumpsumbekostiging. Dat doet recht aan twee belangrijke principes van het Nederlandse onderwijsstelsel, namelijk de autonomie van de instellingen en stabiele bekostiging. Bij autonomie hoort ook verantwoording inzicht in de doelmatigheid van het financieel beleid van de instelling.

In de financiële verantwoordingscyclus wordt op dit moment gebruik gemaakt van een aantal indicatoren gericht op het beoordelen van de financiële gezondheid van de organisatie. Dit zijn de indicatoren solvabiliteit, liquiditeit, huisvestingsratio, weerstandsvermogen en rentabiliteit. Zoals toegelicht aan het begin van dit hoofdstuk.

Het bestuur en de MR van de GSR hebben in 2018 afspraken gemaakt om ten aanzien van de doelmatigheid deze verantwoording uit te breiden met een aantal doelmatigheidsindicatoren. Er is jaarlijks een evaluatie, waarin het bestuur inzicht geeft in deze indicatoren. In de begroting voor het komende kalenderjaar en in het formatieplan voor het komende schooljaar wordt ingegaan op de gewenste richting voor de indicatoren voor het komende jaar. Bij beide wordt gewerkt vanuit het perspectief van ontwikkelingslijnen voor de toekomst.

De evaluatie is gekoppeld aan de bespreking van de conceptbegroting en het concept formatieplan met de betreffende commissie van de MR en de hele MR. In de bespreking van de conceptdocumenten wordt ingegaan op de ontwikkeling van de indicatoren en worden oorzaken aangegeven van verandering van de indicatoren en kan ingegaan worden op te maken keuzes om de ontwikkeling te beïnvloeden.

Waar mogelijk worden indicatoren vergeleken met de benchmark.

De volgende doelmatigheidsindicatoren zijn vastgesteld:

1. Percentage personele lasten t.o.v. totale lasten (stuurgetal richting 80%)
2. Verhouding formatie OOP-functies, OP-functies en DIR-functies (informatief)
3. Verhoudingsindicatoren aansturende functies versus overige functies (totaal richting dalend, aansturing, stijgend richting docenten)
4. Indicator inzet formatie OP: verdeling taken en contacttijd binnen OP (stuurgetal richting 24,4%)
5. Aantal leerlingen per fte OP (richting in begroting dalend)
6. Man/vrouw-vertegenwoordiging (informatief)
7. Verhouding opslagfactor ten opzichte van contacttijd (stuurgetal 68%)
8. Groepsgrootte (informatief)

De meeste indicatoren krijgen een plek in het formatieplan, omdat deze vooral te maken hebben met de planning van de personele inzet.

De eerste indicator percentage personele lasten t.o.v. totale lasten komt terug in de kerncijfers op de eerste pagina van dit hoofdstuk. Dit percentage was in de begroting 2018 76,2% in de realisatie 2018 78%. Dat dit percentage hoger ligt wordt veroorzaakt door het feit dat de personele lasten meer zijn gestegen dan de overige lasten als gevolg van de CAO-stijging en door meer uitgaven dan begroot voor ziektevervangingslasten. Het percentage is wel lager dan in 2017, omdat ook de afschrijvingslasten, huisvestingslasten en overige lasten zijn gestegen in 2018 ten opzichte van 2017.

Vereniging voor Gereformeerd Voortgezet Onderwijs voor Westelijk Nederland

De begrotingscijfers voor het jaar 2019 zijn als volgt vastgesteld door de bestuurder en goedgekeurd door de Raad van Toezicht:

	Begroting 2019	Begroting 2018	Exploitatie 2017
Baten			
Rijksbijdrage	€ 10.346.466	€ 10.064.896	€ 9.884.675
Overige overheidsbijdragen	€ 62.939	€ 79.925	€ 91.514
Overige opbrengsten	€ 225.605	€ 198.947	€ 303.957
Som van de baten	€ 10.635.010	€ 10.343.767	€ 10.280.145
Lasten			
Personele lasten	€ 8.389.795	€ 8.092.415	€ 8.073.141
Afschrijvingen	€ 296.947	€ 301.694	€ 251.780
Huisvestingslasten	€ 579.000	€ 575.000	€ 557.039
Overige lasten	€ 1.429.932	€ 1.406.015	€ 1.331.421
Som van de lasten	€ 10.695.674	€ 10.375.124	€ 10.213.381
Resultaat voor financiële baten en lasten	€ 60.664	€ 31.357	€ 66.764
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	€ 13.553	€ 13.000	€ 19.837
Saldo exploitatie	€ 47.110	€ 18.357	€ 86.601
Dekking bestemmingsreserve's	€ 47.110	€ 18.357	
Resterend saldo exploitatie	€ 0	€ 0	

Rotterdam, 3 juni 2019

C.A. Klapwijk,
Rector/Bestuurder

GRONDSLAGEN

Algemeen

Juridische vorm en voornaamste activiteiten

De rechtspersoonlijkheid van de GSR is een verenigingsvorm. De vereniging is opgericht in 1956 te Rotterdam en is in 1971 verder gegaan als Vereniging voor Gereformeerd Voortgezet Onderwijs voor Westelijk Nederland. In 1958 ging de eerste klas van start van het Gereformeerd Lyceum in Rotterdam. Twee jaar daarvoor was al de Gereformeerde Mulo te Rotterdam begonnen. Beide scholen gingen bij de komst van de Mammoetwet (1968) samen op in de Gereformeerde Scholengemeenschap Rotterdam. Sinds 1960 bestond in Rijswijk de Gereformeerde Mulo. Beide scholen fuseerden in 1994 tot de huidige Gereformeerde Scholengemeenschap Randstad (GSR). De vereniging is gevestigd op het adres van de Gereformeerde Scholengemeenschap Randstad, Valenciadreef 15, 3067 WL te Rotterdam. De GSR is nu een brede scholengemeenschap voor voortgezet onderwijs. Dat betekent dat er onderwijs wordt aangeboden op de niveaus van vmbo (basisberoepsgerichte, kaderberoepsgerichte en theoretische leerweg), havo en vwo (atheneum/gymnasium).

Treasurystatuut

De GSR heeft sinds 10 juni 2003 een treasurystatuut, waarin de bepalingen zijn opgenomen inzake het belenen en beleggen door de GSR. Op 19 december 2013 is dit treasurystatuut herzien. Op basis van nieuwe regelgeving in 2016 is het treasurystatuut gewijzigd. Op 29 mei 2017 en op 3 juni 2019 is het gewijzigde treasurystatuut door de Raad van Toezicht goedgekeurd en door het College van Bestuur vastgesteld.

Toegepaste standaarden

De jaarrekening is opgesteld volgens de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. In deze regeling is bepaald dat de bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (in het bijzonder RJ 660 Onderwijsinstellingen) van toepassing zijn en met inachtneming van de daarin aangeduide uitzonderingen.

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaat-bepaling zijn gebaseerd op historische kosten.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

Voor zover niet anders is vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Voor zover niet anders is vermeld wordt een actief in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de organisatie zullen toevloeden en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans als een transactie (met betrekking tot het actief of de verplichting) niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting.

Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een derde zijn overgedragen. Verder wordt een actief of een verplichting niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip dat niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en/of betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

De opbrengsten en kosten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben. Baten worden in de staat van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Behorende bij onze verklaring d.d.

4 JUN 2019

astrium
onderwijsaccountants b.v.

Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, de functionele valuta van de organisatie. Alle financiële informatie wordt in hele euro's opgenomen.

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft. Bij de voorzieningen is aangegeven welke veronderstellingen de basis vormen voor de getroffen voorzieningen.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van een verslaggevingsperiode van een kalenderjaar, dat is geëindigd op 31 december 2018.

Continuïteit

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten investeringen in aandelen en obligaties, handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, afgeleide financiële instrumenten (derivaten), handelsschulden en overige te betalen posten. In de jaarrekening zijn de volgende categorieën financiële instrumenten opgenomen: vorderingen, liquide middelen en kortlopende schulden.

GSR maakt geen gebruik van financiële derivaten.

Financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde, waarbij de direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen. Indien echter financiële instrumenten bij de vervolgwaardering worden gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de staat van baten en lasten, worden direct toerekenbare transactiekosten direct verwerkt in de staat van baten en lasten. Na de eerste opname worden financiële instrumenten op de hierna beschreven manier gewaardeerd.

Voor de grondslagen van de financiële instrumenten wordt verwezen naar de behandeling per balanspost.

Bijzondere waardeverminderingen financiële instrumenten

Een bijzonder waardeverminderingverlies met betrekking tot een tegen geamortiseerde kostprijs gewaardeerd financieel actief wordt berekend als het verschil tussen de boekwaarde en de contante waarde van de verwachte toekomstige kasstromen, gedisconteerd tegen de oorspronkelijke effectieve rente van het actief. Verliezen worden opgenomen in de staat van baten en lasten.

Een financieel actief dat niet wordt gewaardeerd tegen (1) reële waarde met waarde wijzigingen in de staat van baten en lasten of (2) geamortiseerde kostprijs of lagere marktwaarde, wordt op iedere verslagdatum beoordeeld om te bepalen of er objectieve aanwijzingen bestaan dat het actief een bijzondere waardevermindering heeft ondergaan. Een financieel actief wordt geacht onderhevig te zijn aan een bijzondere waardevermindering indien er objectieve aanwijzingen zijn dat na de eerste opname van het actief zich een gebeurtenis heeft voorgedaan die een negatief effect heeft gehad op de verwachte toekomstige kasstromen van dat actief en waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt.

Behorende bij onze verklaring d.d.

4 JUN 2019

astrium
onderwijsaccountants b.v.

Objectieve aanwijzingen dat financiële activa onderhevig zijn aan een bijzondere waardevermindering omvatten het niet nakomen van betalingsverplichtingen en achterstallige betaling door een debiteur, herstructurering van een aan de organisatie toekomend bedrag onder voorwaarden die de organisatie anders niet zou hebben overwogen, aanwijzingen dat een debiteur of emittent failliet zal gaan, en het verdwijnen van een actieve markt voor een bepaald effect.

Aanwijzingen voor bijzondere waardeverminderingen van vorderingen en beleggingen die door de onderneming worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs worden zowel op het niveau van specifieke activa als op collectief niveau in aanmerking genomen. Van afzonderlijk belangrijke vorderingen wordt beoordeeld of deze individueel onderhevig zijn aan bijzondere waardevermindering en van afzonderlijk niet belangrijke vorderingen wordt collectief beoordeeld of deze onderhevig zijn aan bijzondere waardevermindering, dit door samenvoeging van vorderingen en beleggingen met vergelijkbare risicokenmerken.

Bij de beoordeling van de collectieve waardevermindering gebruikt de vereniging historische trends met betrekking tot de waarschijnlijkheid van het niet nakomen van betalingsverplichtingen, het tijdsbestek waarbinnen incassering plaatsvindt en de hoogte van gemaakte verliezen. De uitkomsten worden bijgesteld als de verenigingsleiding van oordeel is dat de huidige economische en kredietomstandigheden zodanig zijn dat het waarschijnlijk is dat de daadwerkelijke verliezen hoger dan wel lager zullen zijn dan historische trends suggereren.

Een bijzonder waardeverminderingverlies met betrekking tot een tegen geamortiseerde kostprijs gewaardeerd financieel actief wordt berekend als het verschil tussen de boekwaarde en de contante waarde van de verwachte toekomstige kasstromen, gediscoteerd tegen de oorspronkelijke effectieve rente van het actief.

Verliezen worden opgenomen in de staat van baten en lasten.

Als in een latere periode de waarde van het actief, onderhevig aan een bijzondere waardevermindering, stijgt en het herstel objectief in verband kan worden gebracht met een gebeurtenis die plaatsvond na de opname van het bijzondere waardeverminderingverlies, wordt het bedrag uit hoofde van het herstel (tot maximaal de oorspronkelijke kostprijs) opgenomen in de staat van baten en lasten.

In verslagperiode hebben zich geen bijzondere waardeverminderingen voorgedaan.

Materiële vaste activa

De gebouwen en terreinen, inventaris en apparatuur en leermiddelen in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen hun kostprijs verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen.

De kostprijs van de genoemde activa bestaat uit de verkrijgings- of vervaardigingsprijs en overige kosten om de activa op hun plaats en in de staat te krijgen noodzakelijk voor het beoogde gebruik. De kostprijs van de activa die door de vereniging in eigen beheer zijn vervaardigd, bestaat uit de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten die rechtstreeks kunnen worden toegerekend aan de vervaardiging. Verder omvat de vervaardigingsprijs een redelijk deel van de indirecte kosten en de rente op schulden over het tijdvak dat kan worden toegerekend aan de vervaardiging van de activa.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur rekening houdend met de restwaarde. Op verbouwingen, materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa wordt niet afgeschreven. Afschrijving start op het moment dat een actief beschikbaar is voor het beoogde gebruik en wordt beëindigd bij buitengebruikstelling of bij desinvestering.

De volgende afschrijvingspercentages worden hierbij gehanteerd

- Inventaris en apparatuur: 10-33%
- Gebouwen en terreinen: 5-25%
- Leermiddelen: 33%

Behorende bij onze verklaring d.d.

4 JUN 2019

astrium
onderwijsaccountants b.v.

Onderhoudsuitgaven worden slechts geactiveerd indien zij de gebruiksduur van het object verlengen. Ter zake van verwachte kosten van periodiek groot onderhoud aan gebouwen e.d. wordt een voorziening gevormd. Zie hiervoor de grondslag onder het hoofd voorzieningen.

Voor kosten van herstel wordt een voorziening gevormd, zie hiervoor de grondslag onder het hoofd Voorzieningen.

Buiten gebruik gestelde activa worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere opbrengst-waarde.

Bijzondere waardevermindering

Voor materiële vaste activa wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat deze activa onderhevig zijn aan bijzondere waardeverminderingen. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde. Als het niet mogelijk is de realiseerbare waarde te schatten voor een individueel actief, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort.

Wanneer de boekwaarde van een actief (of een kasstroomgenererende eenheid) hoger is dan de realiseerbare waarde, wordt een bijzonder waardeverminderingverlies verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde. Indien sprake is van een bijzonder waardeverminderingverlies van een kasstroomgenererende eenheid, wordt het verlies allereerst toegerekend aan goodwill die is toegerekend aan de kasstroomgenererende eenheid. Een eventueel restant verlies wordt toegerekend aan de andere activa van de eenheid naar rato van hun boekwaarden.

Verder wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er enige indicatie is dat een in eerdere jaren verantwoord bijzonder waardeverminderingverlies is verminderd. Als een dergelijke indicatie aanwezig is, wordt de realiseerbare waarde van het betreffende actief (of kasstroomgenererende eenheid) geschat.

Terugneming van een eerder verantwoord bijzonder waardeverminderingverlies vindt alleen plaats als sprake is van een wijziging van de gehanteerde schattingen bij het bepalen van de realiseerbare waarde sinds de verantwoording van het laatste bijzonder waardeverminderingverlies. In dat geval wordt de boekwaarde van het actief (of kasstroomgenererende eenheid) opgehoogd tot de geschatte realiseerbare waarde, maar niet hoger dan de boekwaarde die bepaald zou zijn (na afschrijvingen) als in voorgaande jaren geen bijzonder waardeverminderingverlies voor het actief (of kasstroomgenererende eenheid) zou zijn verantwoord.

Vervreemding van vaste activa

Voor verkoop beschikbare vaste activa worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere opbrengstwaarde.

Liquide middelen

Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Indien liquide middelen niet ter vrije beschikking staan, wordt hiermee rekening gehouden bij de waardering.

Vorderingen

Vorderingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode, verminderd met bijzondere waardeverminderingverliezen.

Behorende bij onze verklaring d.d.

4 JUN 2019

astrium
onderwijsaccountants b.v.

Eigen vermogen

Onder het eigen vermogen worden de algemene reserves en de eventuele bestemmingsreserves gepresenteerd. De algemene reserve bestaat uit de reserves die ter vrije beschikking staan van het Bestuur. Bestemmingsreserves betreffen middelen die zijn verkregen met een door het bestuur aangegeven specifieke bestemming. Aan de bestemmingsreserves ligt een plan ten grondslag waarin is opgenomen welke uitgaven ten laste van de reserve komen, een inschatting van het totaal van de uitgaven en een inschatting in welk jaar de uitgaven zullen worden gedaan. Op de bestemmingsreserves berust geen verplichting. De beperkte bestedingsmogelijkheid is aangegeven door het bestuur. Het eigen vermogen betreft volledig publieke middelen.

Voorzieningen

Onder de voorzieningen worden de personele voorzieningen en de overige voorzieningen gepresenteerd. Tenzij anders aangegeven worden de voorzieningen opgenomen tegen de nominale waarde. Toevoegingen aan voorzieningen vinden plaats ten laste van de staat van baten en lasten. Uitgaven vinden rechtstreeks plaats ten laste van de voorzieningen. Een voorziening in verband met verplichtingen als bedoeld in artikel 2:374 lid 1, eerste volzin BW wordt uitsluitend opgenomen indien op de balansdatum aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:

- a. de rechtspersoon heeft een verplichting (in rechte afdwingbaar of feitelijk);
- b. het is waarschijnlijk dat voor de afwikkeling van die verplichting een uitstroom van middelen noodzakelijk is; en
- c. er kan een betrouwbare schatting worden gemaakt van de omvang van de verplichting.

Uitzondering op voorgaande voorwaarden betreft de egalisatievoorziening voor groot onderhoud. De toevoegingen aan deze voorziening zijn bepaald op basis van het geschatte bedrag van het groot onderhoud en de periode die telkens tussen de werkzaamheden voor groot onderhoud verloopt, gebaseerd op een meerjarenonderhoudsplan. De uitgaven van groot onderhoud worden verwerkt ten laste van de onderhoudsvoorziening voor zover deze is gevormd door de beoogde kosten. Indien de kosten van groot onderhoud uitgaan boven de boekwaarde van de voor het desbetreffende actief aangehouden voorziening, worden de (meer)kosten verwerkt in de staat van baten en lasten.

Voorziening loonkosten personeel

Op basis van de langdurige ziektegevallen wordt een voorziening getroffen voor de nog te betalen loonkosten in de eerste twee ziektejaren. De inschatting van de nog te verwachten ziekteduur wordt gemaakt door de leidinggevende van betrokken medewerkers op basis van zijn gesprekken met de bedrijfsarts. De voorziening loonkosten personeel wordt gewaardeerd tegen nominale waarde op basis van de salariskosten voor betreffende medewerker in de begroting 2019. Op de voorziening loonkosten personeel zijn de bedragen afgeboekt die ultimo 2017 waren geboekt voor te verwachten vervangingskosten in 2018.

Voorziening jubileumgratificaties

De voorziening betreft de te verwachten betalingen aan jubileumgratificaties in de komende jaren op basis van het huidige personeelsbestand in vaste dienst en de inschatting van de blijf kans van deze medewerkers. De voorziening wordt gewaardeerd tegen contante waarde en is berekend met een disconteringsvoet van 1%. Op basis van het personeelsbestand op 31 december 2018 is een nieuwe inschatting gemaakt van de in de toekomst te betalen jubileumgratificaties. De mutatie van de voorziening is gelijk aan het verschil van de inschatting ultimo 2017 en ultimo 2018.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode.

Overlopende passiva betreffen vooruit ontvangen bedragen (waaronder geormerkte bijdragen) en nog te betalen bedragen terzake van lasten die aan een verstreken periode zijn toegekend. Van bedragen die voor meerdere jaren beschikbaar zijn gesteld, wordt het nog niet bestede gedeelte op deze post aangehouden. Vrijval ten gunste van de staat van baten en lasten geschiedt naar rato van de besteding.

Behorende bij onze verklaring d.d.

4 JUN 2019

astrium
onderwijsaccountants b.v.

Personeelsbeloningen/pensioenen

De beloningen van het personeel worden als last in de staat en baten verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Indien de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door de vereniging.

Voor de medewerkers van de organisatie is een pensioenregeling getroffen die kwalificeert als een toegezegde pensioenregeling. Deze pensioenregeling is ondergebracht bij een bedrijfstakpensioenfonds (ABP) en wordt – overeenkomstig de in de RJ aangereikte vereenvoudiging – in de jaarrekening verwerkt als toegezegde bijdrageregeling. Dit betekent dat de over het boekjaar verschuldigde premies als kosten worden verantwoord. De risico's van loonontwikkeling, prijsindexatie en beleggingsrendement op het fondsvermogen zullen mogelijk leiden tot toekomstige aanpassingen in de jaarlijkse bijdragen aan het pensioenfonds. Deze risico's komen niet tot uitdrukking in een in de balans opgenomen voorziening. Informatie over eventuele tekorten en de gevolgen hiervan voor de pensioenpremies in de toekomstige jaren is niet beschikbaar. Voor zover de verschuldigde premies op balansdatum nog niet zijn voldaan, wordt hiervoor een verplichting opgenomen. Als de op balansdatum reeds betaalde premies de verschuldigde premies overtreffen, wordt een overlopende actiefpost opgenomen voor zover sprake zal zijn van terugbetaling door het fonds of van verrekening met in de toekomst verschuldigde premie.

Opbrengstverantwoording

Rijksbijdragen

Onder de rijksbijdragen worden de vergoedingen voor de exploitatie opgenomen verstrekt door het Ministerie OCW. De ontvangen rijksbijdragen uit hoofde van de basisbekostiging worden in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft, volledig verwerkt als baten in de staat van baten en lasten.

Geoormerkte OCW-subsidies met een vrij besteed overschot (doelsubsidies waarbij het overschot geen verrekeningsclausule heeft) worden ten gunste van de staat van de baten en lasten verantwoord naar rato van de voortgang van de gesubsidieerde activiteiten.

Het deel van de subsidies waarvoor nog geen activiteiten zijn verricht per balansdatum worden verantwoord onder de overlopende passiva.

Geoormerkte OCW-subsidies (doelsubsidies met verrekeningsclausule) worden ten gunste van de staat van de baten en lasten verantwoord in het jaar waarvan de gesubsidieerde lasten komen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de overlopende passiva zolang de bestedingstermijn niet is verlopen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de kortlopende schulden zodra de bestedingstermijn is verlopen op balansdatum.

Overige overheidsbijdragen

Onder de overige overheidsbijdragen worden de vergoedingen opgenomen verstrekt door gemeente, provincie of andere overheidsinstellingen. De overige overheidsbijdragen worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Overige baten

Onder de overige baten worden de vergoedingen opgenomen die niet zijn verstrekt door het Ministerie van OCW, gemeenten, provincies of andere overheidsinstellingen. De overige baten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Behorende bij onze verklaring d.d.

4 JUN 2019

astrium
onderwijsaccountants b.v.

Leasing en operationele leases

De organisatie kan financiële en operationele leasecontracten afsluiten. Een leaseovereenkomst waarbij de voor- en nadelen verbonden aan het eigendom van het leaseobject geheel of nagenoeg geheel door de lessee worden gedragen, wordt aangemerkt als een financiële lease. Alle andere leaseovereenkomsten classificeren als operationele leases. Bij de leaseclassificatie is de economische realiteit van de transactie bepalend en niet zozeer de juridische vorm. Als de organisatie optreedt als lessee in een operationele lease, wordt het leaseobject niet geactiveerd. Leasebetalingen inzake de operationele lease worden lineair over de leaseperiode ten laste van de staat van baten en lasten gebracht.

In de verslagperiode is geen sprake geweest van leasing. Er is een meerjarig huurcontract aangegaan voor kopieermachines en printers op 1 mei 2016, dit contract loopt tot 1 mei 2021.

Rentebaten en –lasten

Rentebaten en rentelasten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende actiefpost. Eventuele winsten of verliezen worden verantwoord onder de financiële baten en lasten.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode. Bij de indirecte methode wordt het resultaat als basis genomen. Dit overzicht geeft weer waaraan de in de verslagperiode beschikbaar gekomen gelden zijn besteed. In samenhang met de balans en de staat van baten en lasten moet het kasstroomoverzicht bijdragen aan het inzicht in de financiering, de liquiditeit, de solvabiliteit en het vermogen van de instelling om geldstromen te genereren.

Gebeurtenissen na balansdatum

Na balansdatum hebben zich geen gebeurtenissen voorgedaan met een significante invloed op het resultaat en het vermogen van de organisatie.

Behorende bij onze verklaring d.d.

4 JUN 2019

astrium
onderwijsaccountants b.v.

Balans per 31 december 2018 (na voorstel resultaatbestemming)

	31-12-2018	31-12-2017
ACTIVA		
Vaste activa		
1.2 Materiële vaste activa		
1.2.1 Gebouwen en terreinen	1.025.203	1.085.372
1.2.2 Inventaris en apparatuur	560.816	536.258
Totaal Materiële vaste activa	1.586.019	1.621.630
Totaal Vaste activa	1.586.019	1.621.630
Vlottende Activa		
1.5 Vorderingen		
1.5.1 Debiteuren	143.750	229.906
1.5.7 Overige vorderingen	124.734	149.016
1.5.8 Overlopende activa	226.330	238.916
Totaal Vorderingen	508.907	617.838
1.7 Liquide middelen	2.625.197	2.431.173
Totaal Vlottende activa	3.134.104	3.049.011
Totaal Activa	4.720.123	4.670.641
PASSIVA		
2.1 Eigen vermogen		
2.1.1 Algemene reserve publiek	1.540.255	1.572.579
2.1.2 Bestemmingsreserves publiek	294.295	366.602
Totaal Eigen vermogen	1.834.550	1.939.181
2.2 Voorzieningen		
2.2.1 Voorziening gebouwonderhoud	654.154	567.278
2.2.2 Personeelsvoorzieningen	453.676	387.451
Totaal Voorzieningen	1.107.830	954.729
2.4 Kortlopende schulden		
2.4.3 Crediteuren	156.587	175.326
2.4.4 OCW / LNV	0	37.431
2.4.7 Belastingen en sociale premies	374.719	342.310
2.4.8 Schulden terzake van pensioenen	103.649	98.954
2.4.9 Overige kortlopende schulden	224.195	256.422
2.4.10 Overlopende passiva	918.593	866.288
Totaal Kortlopende schulden	1.777.743	1.776.931
Vooruitontvangen bedragen als ouderbijdragen en fondsen zijn geherrubriceerd van 2.4.9 naar 2.4.10		
Totaal Passiva	4.720.123	4.670.641

Behorende bij onze verklaring d.d.

4 JUN 2019

astrium
onderwijsaccountants b.v.

Staat van baten en lasten over 2018

	2018		2017
	werkelijk	begroting	werkelijk
3. Baten			
3.1 Rijksbijdragen OCW	10.310.478	10.064.896	9.884.675
3.2 Overige overheidsbijdragen	99.069	79.925	91.514
3.5 Overige baten	276.678	198.947	303.957
Totaal Baten	10.686.225	10.343.767	10.280.146
4. Lasten			
4.1 Personele lasten	8.434.394	8.092.415	8.061.499
4.2 Afschrijvingen	294.024	301.694	251.779
4.3 Huisvestingslasten	586.539	575.000	557.039
4.4 Overige instellingslasten	1.491.513	1.406.015	1.343.064
Totaal Lasten	10.806.470	10.375.124	10.213.381
Resultaat uit gewone bedrijfsvoering			
Saldo Baten en Lasten	-120.245	-31.357	66.765
5 Financiële baten en lasten			
5.1 Financiële baten	15.614	13.000	19.837
5.4 Financiële lasten	0	0	0
Saldo Financiële baten en lasten	15.614	13.000	19.837
Resultaat uit gewone bedrijfsvoering	-104.631	-18.357	86.602
Resultaat	-104.631	-18.357	86.602

Behorende bij onze verklaring d.d.

4 JUN 2019

astrium
onderwijsaccountants b.v.

Kasstroomoverzicht over 2018

	2018	2017
Kasstroom uit operationale activiteiten		
Resultaat uit gewone bedrijfsvoering	-120.245	66.765
Aanpassingen voor:		
- Afschrijvingen	294.023	251.779
- Mutaties voorzieningen	153.101	67.014
Mutaties werkkapitaal:		
- Vorderingen	108.931	-216.542
- Kortlopende schulden	<u>1.012</u>	<u>-31.878</u>
	109.943	-248.420
Ontvangen interest	15.614	19.837
Betaalde interest	<u>0</u>	<u>0</u>
	15.614	19.837
Kasstroom uit operationale activiteiten	<u>452.436</u>	<u>156.975</u>
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investeringsmateriële vaste activa	-258.412	-1.042.546
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	<u>-258.412</u>	<u>-1.042.546</u>
Mutatie liquide middelen	<u>194.024</u>	<u>-885.571</u>
Beginstand liquide middelen	2.431.173	3.316.744
Mutatie liquide middelen	194.024	-885.571
Eindstand liquide middelen	<u><u>2.625.197</u></u>	<u><u>2.431.173</u></u>

Behorende bij onze verklaring d.d.

4 JUN 2019

astrium
onderwijsaccountants b.v.

Toelichting behorende tot de balans per 31 december 2018

ACTIVA

1.2 Materiële vaste activa	Aanschafwaarde	Afschrijvingen	Boekwaarde	31-12-2017	Investeringen	Afschrijvingen	Aanschafwaarde	Afschrijvingen	Boekwaarde	Afschrijvingspercentage
		boekjaar		boekjaar		31-12-2018		31-12-2018		
1.2.1 Gebouwen en terreinen	1.671.183	-585.811	1.085.372	71.522	-131.691	1.742.705	-717.502	1.025.203	5%-25%	
1.2.2 Inventaris en apparatuur	1.010.899	-474.641	536.258	186.890	-162.332	1.197.789	-636.973	560.816	10%-33%	
Totaal Materiële vaste activa	2.682.082	-1.060.452	1.621.630	258.412	-294.023	2.940.494	-1.354.475	1.586.019		

De aanschafwaarde en afschrijvingskosten per 31-12-2017 zijn aangepast met een bedrag ad EUR 214.072 betreffende volledig afgeschreven activa.

31-12- 2018

31-12- 2017

De WOZ-waarde van de gebouwen en terreinen is EUR 8.296.000 (peildatum 01-01-2017). De panden zijn verzekerd door de gemeentes Rotterdam en Rijswijk. De vereniging is juridisch eigenaar van de aan de Valenciadreef te Rotterdam gelegen gebouwen, die zijn gesticht op grond die in erfpacht door de gemeente Rotterdam is verkregen en van de gebouwen aan de Trompetstraat 1 en 5 te Rijswijk. Het economisch claimrecht inzake deze gebouwen lag tot 31 december 1996 bij het Ministerie en vanaf 1 januari 1997 bij de gemeenten, waardoor de vereniging over deze activa geen risico loopt.

1.5 Vorderingen

1.5.1a Debiteuren	154.263	240.451
1.5.1b Voorziening oninbare debiteuren	-10.513	-10.545
Totaal debiteuren	143.750	229.906

1.5.1.b Het verloop van de voorziening wegens oninbaarheid is als volgt:

	Saldo	Saldo
	31-12-2018	31-12-2017
Stand per 1 januari	10.545	10.451
Onttrekking	-8.150	-6.806
Dotatie	8.118	6.900
Stand per 31 december	10.513	10.545

De dotatie wegens oninbaarheid 2018 bestaat uit een schatting van het bedrag dat ouders niet zullen betalen van de ouderbijdragen en overige posten op de jaarnota. Dit omdat volgens richtlijnen van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap expliciet is aangegeven, dat het vrijwillige bijdragen betreft.

De post debiteuren bestaat voor het grootste deel uit te ontvangen ouderbijdragen. Deze post is lager dan ultimo 2017.

Ultimo 2017 was er als gevolg van een nog openstaande factuur betreffende de vergoeding van de betaalde OZB van EUR 39.967 op de gemeente Rotterdam en een bedrag van EUR 43.397 aan openstaande vorderingen op de Technische Universiteit te Delft voor detachering van een docent.

De vorderingen begrepen in de post debiteuren hebben zowel in 2018 als in 2017 een looptijd korter dan 1 jaar.

Behorende bij onze verklaring d.d.

4 JUN 2019

astrium
onderwijsaccountants b.v.

Toelichting behorende tot de balans per 31 december 2018**31-12- 2017**

1.5.6 Overige overheden	14.093	0
1.5.7 Overige vorderingen		
1.5.7.1 Personeel	18.006	35
1.5.7.4 Activiteiten	0	239
1.5.7.6 Rente	16.572	19.763
1.5.7.9 Overig	90.156	128.979
Totaal Overige vorderingen	<u>124.734</u>	<u>149.016</u>

De onder de overige vorderingen opgenomen vorderingen hebben zowel in 2018 als in 2017 een looptijd korter dan 1 jaar.

Onder de post overige vorderingen Personeel bevat ultimo 2018 o.a. een vordering ad EUR 15.000 inzake een schatting van de nog te ontvangen vergoeding voor ingezette uren door docenten voor samenwerkingsverband GRIP.

Onder Overig is een vordering opgenomen van € 57.365 (2017: EUR 64.356) op het GRIP het samenwerkingsverband op het gebied van identiteit op gemene rekening tussen de vier scholengemeenschappen voor gereformeerd voortgezet onderwijs in Nederland.

De deelnemende scholen hebben begin 2019 allen een factuur ontvangen, waarmee de vordering wordt terugbetaald.

1.5.8 Overlopende activa

1.5.8.1 Vooruitbetaalde kosten	226.330	238.916
Totaal Vorderingen	<u>510.925</u>	<u>640.945</u>

De post vooruitbetaalde kosten betreffen ultimo 2018 de kosten van het extern leermiddelenfonds voor een bedrag van resp EUR 183.156 (2017: EUR 182.787). Daarnaast bestaat deze post uit vooruitbetaalde abonnementen, licenties en kosten VAVO-leerlingen voor de maanden januari tot en met juli van het op het verslagjaar volgend kalenderjaar.

1.7 Liquide middelen

1.7.1 Kas	2.354	1.668
1.7.2 Bank	2.622.843	2.429.505
Totaal Liquide middelen	<u>2.625.197</u>	<u>2.431.173</u>

De liquide middelen staan geheel ter vrije beschikking.

Behorende bij onze verklaring d.d.

4 JUN 2019

astrium
onderwijsaccountants b.v.

PASSIVA

	Saldo	Resultaat	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo
	31-12-2017	Boekjaar	Boekjaar	Boekjaar	31-12-2018
2.1 Eigen vermogen					
2.1.1 Algemene reserve publiek	1.572.579	-104.631	72.307	0	1.540.255
2.1.2 Bestemmingsreserves					
2.1.2.5 Vereenvoudiging bekostiging	100.000	0	0	0	100.000
2.1.2.6 Renovatie B-toren	150.000	0	0	-18.357	131.643
2.1.2.8 Loonsverhoging okt-dec. 2017	20.000	0	0	-20.000	0
2.1.2.9 Dekking taakstelling begroting 2018	33.950	0	0	-33.950	0
2.1.2.10 Vermindering taakstelling begroting 2019	62.652	0	0	0	62.652
Totaal Eigen vermogen	1.939.181	-104.631	72.307	-72.307	1.834.550

Algemene reserve publiek

Het bestuur heeft besloten om EUR 72.307 van het negatieve resultaat te dekken vanuit de bestemmingsreserves die in voorgaande jaren gevormd zijn.

De in 2015 gevormde bestemmingsreserve van EUR 100.000 met het oog op de in voorbereiding zijnde wetgeving betreffende vereenvoudiging bekostiging van het voortgezet onderwijs, wordt gehandhaafd. In mei 2018 hebben de leden van de VO-raad ingestemd met een concept regeling. In augustus 2018 is een concept wetsvoorstel gepubliceerd. Het wetsvoorstel moet nog behandeld worden in de Tweede Kamer. Verwachte invoeringsdatum is 1 januari 2021 met een geleidelijke invoering in een periode van vier jaar. Na vier jaar zal de bekostiging voor de GSR naar verwachting afnemen met 2,7%.

Ultimo 2015 is een bestemmingsreserve gevormd voor renovatie van de B-toren. Deze bestemmingsreserve wordt gebruikt om pieken in de afschrijvingskosten als gevolg van de uitvoering van de renovatie van de B-toren op te vangen.

Conform begroting wordt het begrotingstekort van EUR 18.357 door de hogere afschrijvingslasten als gevolg van renovatie van de B-toren in 2018, ultimo 2018 onttrokken aan deze reserve Ultimo 2017 is een bestemmingsreserve gevormd vanuit het positieve exploitatieresultaat van 2017 van EUR 20.000 voor een te verwachten loonsverhoging met terugwerkende kracht vanaf oktober 2017. Deze bestemmingsreserve kan ultimo 2018 vervallen.

Ultimo 2017 is een bestemmingsreserve gevormd vanuit het positieve exploitatieresultaat van 2017 van EUR 33.950 ter dekking van de taakstelling die was opgenomen in de begroting 2018. Deze bestemmingsreserve kan ultimo 2018 vervallen.

De bestemmingsreserve ad EUR 62.652 wordt bestemd ter dekking van een deel van de te verwachten begrotingstaakstelling in 2019. Hierdoor kunnen bezuinigingen op personele inzet en ondersteuning juist in een intensieve periode van implementatie van de flexonderwijs beperkt worden.

Op de bestemmingsreserves berust geen verplichting. De beperkte bestedingsmogelijkheid is aangegeven door het bestuur.

Behorende bij onze verklaring d.d.

4 JUN 2019

Toelichting behorende tot de balans per 31 december 2018

31-12- 2018 31-12- 2017

2.4 Kortlopende schulden	31-12- 2018	31-12- 2017
2.4.3 Crediteuren	156.587	175.326
2.4.4 OCW / LNV	0	37.431
2.4.7 Belastingen en sociale premies	374.719	342.310
2.4.8 Schulden terzake van pensioenen	103.649	98.954

Onder de kortlopende schulden staan verplichtingen met een looptijd van minder dan 1 jaar verantwoord.

De dekkingsgraad van bedrijfstakpensioenfonds ABP per 31-12-2018 is 97,0% (31-12-2017: 104,4%). Bij een dekkingsgraad van 104,2 % voldoet het fonds aan de minimumvereiste.

De post OCW ultimo 2017 betrof posten ten aanzien van bekostiging verlof op basis van lerarenbeurs, leerlingegebonden financiering en zij-instroomsubsidie uit de jaren 2011 tot 2015 die terug te betalen waren aan het ministerie maar nog niet waren verrekend. Zie voor specificatie model G2. DUO heeft in een brief over de jaarrekening 2016 aangegeven deze bedragen te zullen verrekenen. In 2018 heeft deze verrekening plaats gevonden.

De post belastingen en premies sociale verzekeringen betreft de nog te betalen loonheffing betreffende de betaalde salarissen van december van het verslagjaar.

De post schulden ter zake van pensioenen betreft de nog te betalen pensioenpremies betreffende de betaalde salarissen van december van het verslagjaar.

2.4.9 Overige kortlopende schulden	31-12-2018	31-12-2017
2.4.9.1 Personeel	76.431	112.992
2.4.9.4 Activiteiten	390	0
2.4.9.7 Rente- en bankkosten	0	449
2.4.9.8 Overig	147.374	142.981
Totaal Overige kortlopende schulden	224.195	256.422

De onder overige schulden en overlopende passiva opgenomen verplichtingen hebben een looptijd korter dan 1 jaar.

Onder 2.4.9.8 Overig zijn de volgende bedragen verantwoord:	Saldo 31-12-2018	Saldo 31-12-2017
Omschrijving		
Samenhangend leren (129080)	10.801	10.801
Waarborg kluisjes (129082)	12.800	12.800
Ondersteuningsmiddelen (129086)	766	3.758
BTW (18500X)	710	0
Overig (129079)	115.098	115.622
	140.175	142.981

Vooruitontvangen bedragen als ouderbijdragen en fondsen zijn geherrubriceerd naar 2.4.10.3 Overlopende passiva

Behorende bij onze verklaring d.d.

4 JUN 2019

astrium
onderwijsaccountants b.v.

Vereniging voor Gereformeerd Voortgezet Onderwijs voor Westelijk Nederland

2.2 Voorzieningen

	Saldo 31-12-2017	Dotaties Boekjaar	Onttrekkingen Boekjaar	Saldo 31-12-2018	Kortlopend deel <1 jaar	Langlopend deel >1 jaar
2.2.1.2 Groot onderhoud	567.278	250.000	-163.124	654.154	250.000	404.154
2.2.2.3 Loonkosten Personeel	166.757	163.036	-141.440	188.353	168.348	20.005
2.2.2.4 Jubileumgratificaties	92.548	0	-3.790	88.758	0	88.758
2.2.2.5 LPB Verlof	128.146	52.143	-3.724	176.565	0	176.565
Totaal Voorzieningen	954.729	465.179	-312.078	1.107.830	418.348	689.482

Voorziening groot onderhoud

De voorziening voor onderhoudskosten wordt gevormd voor periodiek groot onderhoud dat dient te worden verricht op de gebouwen. De voorziening voor onderhoudskosten is langlopend.

Voorziening loonkosten personeel

Ingaande 2006 is het vervangingsfonds gestopt met de vergoeding van de vervangingskosten voor personeel zoals deze scholen werden vermeld in de reglementen van dit fonds. OCW stelde daarvoor aan alle scholen een overgangsbudget ter beschikking. Op basis van de langdurige ziektegevallen wordt een voorziening getroffen voor de nog te betalen loonkosten in de eerste twee ziektejaren. De voorziening heeft een looptijd van maximaal twee jaar.

Voorziening jubileumgratificaties

De voorziening betreft de te verwachten betalingen aan jubileumgratificaties in de komende jaren op basis van het huidige personeelsbestand in vaste dienst en de inschatting van de blijf kans van deze medewerkers. Op basis van het personeelsbestand op 31 december 2018 is een nieuwe inschatting gemaakt van de in de toekomst te betalen jubileumgratificaties. In 2018 is een bedrag aan EUR 3.790 onttrokken voor uitbetaling jubileumgratificaties.

Bij de berekening van de toekomstige verplichting is ultimo 2018 gerekend met een disconteringsrente van 1%, dit is gelijk aan het gehanteerde rentepercentage in 2017. De voorziening is naar zijn aard langlopend aangezien het gaat om jubileumgratificaties bij een 25- dan wel 40-jarige diensttijd in het onderwijs- en/of rijksdienstbetrekking.

Voorziening LPB-verlof

Overeenkomstig hoofdstuk 271 Personeelsbeloningen van de richtlijnen worden de gespaarde verlofuren als gevolg van de afspraken duurzame inzetbaarheid van de werktijdenvermindering voor senioren conform paragraaf 2, alinea 203, van dat hoofdstuk, op de balans opgenomen als een verplichting uit hoofde van een opbouw van rechten, omdat de gespaarde rechten op doorbetaalde afwezigheid kunnen worden opgenomen of verzilverd. De voorziening betreft spaaruren op basis van de regeling levensfasebewust personeelsbeleid in de CAO VO.

De voorziening is langlopend aangezien spaaruren voor een langere periode dan een jaar gespaard mogen worden.

Behorende bij onze verklaring d.d.

4 JUN 2019

astrium
 onderwijsaccountants b.v.

Toelichting behorende tot de balans per 31 december 2018

31-12- 2018

31-12- 2017

	31-12- 2018	31-12- 2017
2.4.10 Overlopende passiva		
2.4.10.1 Aanspraken vakantiegeld	269.448	274.443
2.4.10.2 Vooruitontvangsten gelden	375.491	323.033
2.4.10.3 Vooruitontvangsten subsidies/fondsen	273.654	268.812
Totaal Overlopende passiva	918.593	866.288
Totaal Kortlopende schulden	1.777.743	1.776.731

De onder overige schulden en overlopende passiva opgenomen verplichtingen hebben een looptijd korter dan 1 jaar.

Onder 2.4.10.2/3 Vooruitontvangsten gelden en subsidies zijn de volgende bedragen verantwoord:

Omschrijving	Saldo 31-12-2018	Saldo 31-12-2017
2.4.10.2:		
Subsidies OCW	0	186.641
Subsidie Vierslagleren	0	8.100
Subsidie Passend Onderwijs + SWV	67.829	13.855
Subs exp wiskunde 2010	2.809	3.500
Gemeente Leren loont	6.868	5.913
	77.506	218.009
2.4.10.3:		
Vooruit ontvangen ouderbijdragen	90.015	85.041
Middelen IO Vivat	67.376	74.668
Educatieve reizen	85.062	76.721
Suppletiefonds	7.663	8.844
Fonds Annulering Edureis	14.893	14.893
Fonds speciale doeleinden	8.645	8.645
	273.654	268.812
	351.160	486.821

In de post overige is op 31 december 2018 een bedrag van EUR 67.376 (2017: EUR 74.668) opgenomen aan middelen van de leerlingenvereniging IO Vivat. In 2010 is gezien de omvang van deze middelen besloten het beheer hiervan op te nemen in de administratie van de school. De leerlingenvereniging IO Vivat blijft verantwoordelijk voor de bestemming van de middelen.

De middelen vanuit de samenwerkingsverbanden passend onderwijs worden per schooljaar toegekend en verantwoord in het kalenderjaar van het einde van het schooljaar. In de meeste gevallen wordt begin van het schooljaar een beschikking ontvangen en 5/12 van de bekostiging. Dit bedrag is opgenomen als **VOORUITONTVANGSTEN GELDEN PASSEND ONDERWIJS** op de balans van de Vereniging voor Gereformeerd Voortgezet Onderwijs voor Westelijk Nederland, d. Echter voor schooljaar 2017-2018 is de beschikking van samenwerkingsverband VO-koers en de bekostiging pas ontvangen in 2018. Dit verklaart het lagere saldo ultimo 2017.

4 JUN 2019

astrium
onderwijsaccountants b.v.

Toelichting behorende tot de balans per 31 december 2018

Model G: Overzicht niet geoormerkte doelsubsidies OCW									
Omschrijving	Jaar	Kenmerk	Bedrag toewijzing	Saldo 31-12-2017	Ontvangen Boekjaar	Lasten Boekjaar	Investering Boekjaar	Saldo 31-12-2018	
Regeling bekostiging lesmateriaal	2017	843950	396.088	231.051	0	231.051	0	0	
Bekostiging lesmateriaal	2018	919133	408.711	0	408.711	170.296	0	238.415	
Lerarenbeurs	2017-2018	852093	80.062	46.703	0	46.703	0	0	
Lerarenbeurs	2017-2018	856843	3.386	1.975	0	1.975	0	0	
Subsidie voor studieverlof	2018	929715	61.633	0	61.633	25.680	0	35.953	
Subsidie zij-instroom	2018	888820	20.000	0	20.000	8.312	0	11.688	
Resafhank bek VSV VO vast bedr 2017	2017	860296	11.936	11.936	0	11.936	0	0	
Resultaatafh. bekostiging VSV VO vast bedrag	2018	934301	11.930	0	11.930	0	0	11.930	
Resultaatafh. bekostiging vsv vo variabel	2018	937535	9.500	0	9.500	9.500	0	0	
Subsidie zomerschool VO	2018		2.250	0	2.250	2.250	0	0	
Aanvullende bekostiging Technisch VMBO	2018	923396	574	0	574	574	0	0	
Aanv. bekostiging wegens bijz. omstandigheden	2018	941997	2.791	0	2.791	2.791	0	0	
Functionair randstadregio's VO	2018	886506	188.969	0	188.969	188.969	0	0	
Prestatiebox VO	2018	886983	380.550	0	380.550	380.550	0	0	
Totalen			1.578.381	291.665	1.086.909	1.080.588	0	297.986	
Model G.1. Verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule									
De prestatie is ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking									
Omschrijving	Jaar	Kenmerk	Bedrag toewijzing	Ontvangen t/m verslagjaar	Ontvangen t/m verslagjaar	uitgevoerd en afgerond	geheel	nog niet geheel	afgerond
Subsidie zomerschool VO	2018		2.250	2.250		x	x		
Aanvullende bekostiging Technisch VMBO	2018		574	574		x	x		
Subsidie zij-instroom	2018	888820	20.000	20.000				x	
Lerarenbeurs	2017-2018	786503	80.062	80.062		x	x		
Lerarenbeurs	2017-2018	787305	3.386	3.386		x	x		
Lerarenbeurs	2018-2019		61.633	61.633				x	
Model G.2. Verantwoording van subsidies met verrekeningsclausule									
Omschrijving	Jaar	Kenmerk	Bedrag toewijzing	Ontvangen t/m verslagjaar	Totale kosten	Te verrekenen			
Lerarenbeurs	2012-2013		12.795	12.795	12.795	0			
Lerarenbeurs	2011-2012		24.758	24.758	24.758	0			
Leerling gebonden financiering	2011-2012		73.393	73.393	73.393	0			
Leerling gebonden financiering	2013-2014	BEK13/23549M	72.545	72.545	72.545	0			
Visueel gehandicapten	2011	2011/2/187921	3.150	3.150	3.150	0			
Zij-instroomsubsidie	2014	709683-1	0	0	0	0			

Behorende bij onze verklaring d.d.

4 JUN 2019

astrium
onderwijsaccountants b.v.

Wij maken in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van diverse financiële instrumenten. De financiële instrumenten omvatten onder meer vorderingen, geldmiddelen, crediteuren en overige kortlopende schulden. Deze financiële instrumenten stellen de organisatie bloot aan markt-, rente-, kasstroom-, krediet- en liquiditeitsrisico. Om deze risico's te beheersen heeft GSR een beleid inclusief een stelsel van limieten en procedures opgesteld om de risico's van onvoorspelbare ongunstige ontwikkelingen op de financiële markten en daarmee de financiële prestaties van de organisatie te beperken. GSR zet geen afgeleide financiële instrumenten in om risico's te beheersen.

- Kredietrisico: De maximale kredietrisico bedraagt EUR 169.016 (stand debiteuren ultimo balansdatum).
- Renterisico: vanwege het ontbreken van rentedrag Renterisico: vanwege het ontbreken van rentedragende vorderingen en schulden is het renterisico minimaal.
- Liquiditeitsrisico: GSR loopt geen liquiditeitsrisico's.

Overzicht verbonden partijen

Naam	Juridische vorm	Statutaire zetel	Code Activiteiten
Samenwerkingsverband Koers VO	Vereniging	Rotterdam	4 *
Samenwerkingsverband V(S)O Zuid Holland West	Vereniging	Den Haag	4 *
GRIP Gereformeerd Identiteitsplatform	Gemene Rekening	Rotterdam	4 *
* Code activiteiten: 1. contractonderwijs 2. contractonderzoek 3. onroerende zaken 4. overige			

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Er zijn langlopende onvoorwaardelijke verplichtingen aangegaan ter zake van een langlopend huurcontract voor kopieer- en printapparatuur. De verplichtingen die hieruit voortvloeien bedragen voor 2019 EUR 29.394 excl. BTW per jaar. De verplichting is aangegaan tot 1 mei 2021.

Voor onderwijsinstellingen vallende onder de WVO is het op basis van artikel 5 vande Regeling "Onvoorziene gevallen bij invoering vereenvoudiging bekostiging voortgezet onderwijs" (kenmerk: WJZ-2005/54063802) toegestaan een vordering op te nemen op de Minister van OCW. De RJ heeft waardering van deze post toegestaan tegen nominale waarde of tegen actuele waarde.

Rekening houdend met het doorlopende karakter van deze vordering, kan de actuele (contante) waarde van deze post op nihil worden gesteld. Deze post wordt derhalve vanaf 2010 niet meer opgenomen onder de post vorderingen in deze jaarrekening. 2-2018

Behorende bij onze verklaring d.d.

4 JUN 2019

astrium
onderwijsaccountants b.v.

Toelichting op de staat van baten en lasten over 2018

	2018		2017
	werkelijk	begroting	werkelijk
B A T E N			
3.1 Rijksbijdragen OCW			
3.1.1.1 Normatieve rijksbijdrage OCW	9.137.729	8.895.399	8.778.552
3.1.2.2 Niet-geoordeelde subsidies OCW	1.080.588	1.096.364	1.019.678
3.1.3.1 Ontvangen doorbetalingen rijksbijdrage SWV	92.161	73.133	86.445
Totaal Rijksbijdragen OCW	10.310.478	10.064.896	9.884.675

De normatieve rijksbijdrage OCW is EUR 242.330 hoger dan begroot door verhoging van de personele bekostiging met 2,6% en de materiele bekostiging met 1,59%. Daarnaast is het definitieve leerlingenaantal 1 oktober 2017 iets hoger dan waarvan werd gegaan in de begroting. De ontvangen rijksbijdragen vanuit de samenwerkingsverbanden passend onderwijs zijn hoger door de verhoging van de bijdragen vanuit de samenwerkingsverbanden na vaststelling begroting 2018 en door een nabetaling van EUR 7.500 voor de begeleider passend onderwijs.

3.2 Overige overheidsbijdragen

3.2.1 Baten gemeenten

3.2.1.1 Gemeente Rotterdam	99.069	79.925	91.514
Totaal Overige overheidsbijdragen	99.069	79.925	91.514

De gemeentelijke bijdragen en subsidies zijn EUR 19.144 hoger dan begroot. EUR 9.240 is ontvangen als welkomstpremie voor nieuwe docenten in zogenaamde "tekortvakken". Deze premie is doorbetaald via het salaris aan betreffende docenten. Daarnaast is EUR 5.704 ontvangen voor lerarenbeurs voor opleiding van docenten.

3.5 Overige baten

3.5.1 Verhuur onroerende zaken	28.215	13.671	21.544
3.5.5 Ouderbijdragen	42.491	45.000	45.482
<i>3.5.6 Overige</i>			
3.5.6.2.5 Overig	26.733	8.975	44.641
3.5.6.5.2 Ouderbijdragen reizen en excursies	179.239	131.301	192.290
Totaal Overige baten	276.678	198.947	303.957

De ouderbijdragen zijn EUR 47.938 hoger dan begroot. In de begroting waren niet de meest actuele bedragen opgenomen. Deze extra ouderbijdragen zijn ook uitgegeven in 2018 en verhogen de overige lasten ten opzichte van de begroting.

Behorende bij onze verklaring d.d.

4 JUN 2019

astrium
onderwijsaccountants b.v.

Toelichting op de staat van baten en lasten over 2018

	2018		2017
	werkelijk	begroting	werkelijk
4.3 Huisvestingslasten			
4.3.3.1 Onderhoudskosten gebouw	25.623	25.000	26.290
4.3.3.2 Mutatie voorziening gebouwonderhoud	250.000	250.000	250.000
4.3.3.3 Aanschaf klein inventaris	11.813	6.000	6.912
4.3.4 Energie en water	133.883	143.000	125.440
4.3.5 Schoonmaakkosten	139.427	126.543	120.120
4.3.6 Heffingen	25.793	24.457	28.277
Totaal Huisvestingslasten	586.539	575.000	557.039

De kosten van energie en water zijn lager dan begroot door relatief warme buitentemperaturen in 2018 en 2017. Vanuit het voorzichtigheidsprincipe worden meer kosten begroot voor verwarmingskosten. De schoonmaakkosten zijn hoger dan begroot door behandeling met een coating van de vloeren in de B-toren voor EUR 18.000.

4.4 Overige instellingslasten

4.4.1.4 Organisatiekosten

4.4.1.4.1 Kantoorkosten	52.429	50.936	51.493
4.4.1.4.3 Verzendkosten	23.655	15.000	11.428
4.4.1.4.4 Communicatiekosten	36.975	53.177	39.148
4.4.1.4.6 Dienstreizen	9.077	1.500	15.840
4.4.1.4.7 MR	3.636	9.000	2.535
Totaal Organisatiekosten	125.772	129.614	120.444

De verzendkosten zijn hoger dan begroot door incidentele verzendkosten in verband met het 60-jarig jubileum van de school. In de begroting 2018 was bij communicatiekosten uitgegaan van vernieuwing van de glasvezellijnen tegen hogere kosten dan de nieuwe contracten die in 2018 zijn afgesloten. Ook zijn de nieuwe contracten later ingegaan dan gepland, hierdoor zijn de communicatiekosten lager dan begroot.

4.4.1.5 Externe kosten

4.4.1.5.1 Administratie en accountant	315.516	271.328	223.551
4.4.1.5.3 Contributies	14.596	14.396	14.238
4.4.1.5.5 Verzekeringen	4.064	5.000	4.125
Totaal Externe kosten	334.176	290.725	241.914

Onder de post administratie en accountant zijn de kosten opgenomen voor de Raad van Toezicht.

Deze kosten zijn EUR 22.500 hoger dan begroot als gevolg van het in 2018 genomen besluit om over te gaan tot uitkering van vacatiegelden aan leden van de raad van toezicht en door advieskosten ten aanzien van deze vergoeding en de wijziging van de statuten van de vereniging. In 2018 zijn de kosten van de vacatiegelden inclusief BTW EUR 15.936.

Onder de post administratie en accountant zijn de kosten opgenomen voor het externe administratiekantoor. Deze kosten zijn EUR 15.000 hoger dan begroot door extra werkzaamheden voor de personele en financiële administratie.

In de post onder 4.4.1.5.1 Administratie en accountant is € 20.650 opgenomen voor honoraria van de accountant, te specificeren als volgt (cf artikel 2:382a BW):

- onderzoek jaarrekening	18.150	18.483
- andere controle opdrachten	2.500	2.208
- fiscale adviezen	0	0
- andere niet-controledienst	0	0
Totaal accountantslasten	20.650	20.691

Behorende bij onze verklaring d.d.

4 JUN 2019

Toelichting op de staat van baten en lasten over 2018

	2018		2017
	werkelijk	begroting	werkelijk
4.4 Overige kosten			
4.4.2.1 Inventaris en apparatuur	210.363	226.224	206.701
4.4.2.2a Leermiddelen	393.437	369.168	353.741
4.4.2.2b Onderwijskosten	240.971	253.733	225.443
4.4.4.8 Kosten excursies en edureizen	164.873	118.551	176.415
4.4.4.9 Diverse organisatiekosten	21.921	18.000	18.406
Totaal Overige kosten	1.031.565	985.676	980.706
Totaal Overige instellingslasten	1.491.513	1.406.015	1.343.064

De kosten excursies en edureizen zijn EUR 46.322 hoger dan begroot, omdat in de begroting niet de meest actuele bedragen waren opgenomen. Voor deze extra kosten zijn ook extra ouderbijdragen verantwoord onder overige baten.

5.1 Financiële baten

5.1.1 Rentebaten	15.614	13.000	19.837
Totaal Financiële baten	15.614	13.000	19.837

5.4 Financiële lasten

5.4.1 Rentelasten	0	0	0
Totaal Financiële lasten	0	0	0

Saldo Financiële baten en lasten	15.614	13.000	19.837
----------------------------------	--------	--------	--------

Behorende bij onze verklaring d.d.

4 JUN 2019

astrium
onderwijsaccountants b.v.

Wet Normering Topinkomens (WNT)

WNT-verantwoording 2018

Per 1 januari is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan.

De klassenindeling is gebaseerd op de uitkomsten van de complexiteitsvragen die als volgt zijn vastgesteld.

Gemiddelde totale baten	4
Gemiddeld aantal leerlingen	1
Gewogen aantal onderwijssoorten	3
Totaal aantal complexiteitspunten	8

Het bezoldigingsmaximum is in 2018 berekend conform de WNT klassenindeling. Op grond van de criteria valt deze rechtspersoon in klasse A, daarmee bedraagt het bezoldigingsmaximum € 133.000. Het weergegeven individuele WNT-maximum is berekend naar rato van de omvang en de duur van het dienstverband. Het WNT-maximum bedraagt voor leden van het toezichthoudend orgaan 15% voor voorzitters en voor de overige leden 10% van het bezoldigingsmaximum naar rato van de duur van het dienstverband.

WNT: Vermelding bezoldiging topfunctionarissen

Leidinggevend topfunctionaris

C.A. Klapwijk

Gegevens 2018

Functie	Rector/bestuurder
Aanvang en einde functievervulling in 2017	01/01 - 31/12
Deeltijdfactor in fte	1,0
(Fictieve) dienstbetrekking?	Ja

Bezoldiging

Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	€ 105.610
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 17.941
<i>Subtotaal</i>	<u>€ 123.551</u>

Individueel bezoldigingsmaximum € 133.000

-/- onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag € 0

Totaal bezoldiging 2018 € 123.551

Beloning bestuurder

De bestuurder wordt met ingang van 1 januari 2018 beloond volgens de CAO Bestuurders VO 2018-2019.

Gegevens 2017

Functie	Rector/bestuurder
Aanvang en einde functievervulling in 2017	01/01 - 31/12
Deeltijdfactor in fte	1,0
(Fictieve) dienstbetrekking?	Ja

Bezoldiging

Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	€ 98.256
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 16.219
<i>Subtotaal</i>	<u>€ 114.475</u>

Individueel bezoldigingsmaximum € 129.000

Totaal bezoldiging 2017 € 114.475

Behorende bij onze verklaring d.d.

4 JUN 2019

astrium
onderwijsaccountants b.v.

Wet Normering Topinkomens (WNT)

<u>Toezichthoudend topfunctionaris</u>				
	J. Storm	J. Hendriks	O.L.M. de Jager-Bes	M.H.C. de Romph
Gegevens 2018				
Functiegegevens	Voorzitter RvT	Vice-voorz. RvT	Lid RvT	Lid RvT
Aanvang en einde functievervulling in 2018	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
Bezoldiging				
Totale bezoldiging	€ 3.900	€ 1.545	€ 2.025	€ 1.950
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 19.950	€ 13.300	€ 13.300	€ 13.300
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Totaal bezoldiging 2018	€ 3.900	€ 1.545	€ 2.025	€ 1.950
<u>Toezichthoudend topfunctionaris</u>				
	M. Blokhuis	J.P. Versteegt		
Gegevens 2018				
Functiegegevens	Aspirant lid RvT	Lid RvT		
Aanvang en einde functievervulling in 2018	01/04 - 01/11	01/01 - 31/12		
Functiegegevens	Lid RvT			
Aanvang en einde functievervulling in 2018	01/11 - 31/12			
Bezoldiging				
Totale bezoldiging	€ 1.650	€ 2.100		
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 9.975	€ 13.300		
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	€ 0	€ 0		
Totaal bezoldiging 2018	€ 1.650	€ 2.100		
Gegevens 2017				
Topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.700 of minder				
Naam	Functie			
J. Storm	Voorzitter RvT			
J. Hendriks	Vice-voorz. RvT			
O.L.M. de Jager-Bes	Lid RvT			
M.H.C. de Romph	Lid RvT			
J.P. Versteegt	Lid RvT			
Tot en met 2017 ontvingen de leden van de Raad van Toezicht een vrijwilligersvergoeding van € 1.500 die zij schonken als gift aan de school. In 2018 heeft de Raad van Toezicht besloten om vanaf 2018 te werken met een door de Raad van Toezicht vastgestelde vacatiegeldregeling.				

Behorende bij onze verklaring d.d.

4 JUN 2019

astrium
onderwijsaccountants b.v.

Overige gegevens

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum die de cijfers beïnvloeden.

Ondertekening door bestuurders en toezichhouders

J. Storm

J. Hendriks

O.L.M. de Jager-Bes

M.H.C. de Romph

M. Blokhuis

J.P. Versteegt

C.A. Klapwijk

Datum:

3 juni 2019

Behorende bij onze verklaring d.d.

4 JUN 2019

astrium
onderwijsaccountants b.v.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan de Raad van Toezicht van de Vereniging voor Gereformeerd Voortgezet Onderwijs voor Westelijk Nederland

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2018

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2018 Vereniging voor Gereformeerd Voortgezet Onderwijs voor Westelijk Nederland te Rotterdam gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Vereniging voor Gereformeerd Voortgezet Onderwijs voor Westelijk Nederland op 31 december 2018 en van het resultaat over 2018 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2018 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2018;
2. de staat van baten en lasten over 2018; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Vereniging voor Gereformeerd Voortgezet Onderwijs voor Westelijk Nederland, zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Geen controlewerkzaamheden verricht ten aanzien van de anticumulatiebepaling van artikel 1.6a WNT en artikel 5 lid 1(j) Uitvoeringsregeling WNT

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2018 hebben wij geen controlewerkzaamheden verricht op gegevens in de WNT-verantwoording, of het ontbreken daarvan, op grond van de anticumulatiebepaling van artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 onderdeel j Uitvoeringsregeling WNT. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT plichtige instellingen alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- bestuursverslag;
- overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf '2.2.2. Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf '2.2.2. Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de overige OCW wet- en regelgeving.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen.

In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

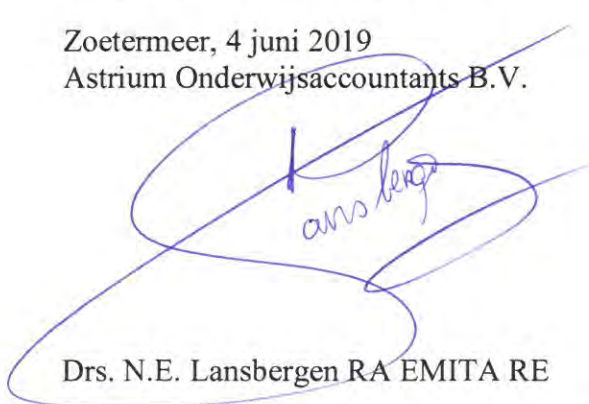
Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Zoetermeer, 4 juni 2019
Astrium Onderwijsaccountants B.V.

Drs. N.E. Lansbergen RA EMITA RE

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

Bijlage bij de controleverklaring

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
 - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijnhet in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

(Voorstel) bestemming van het resultaat

In de statuten is geen regeling opgenomen rondom de bestemming van het resultaat.

Voorstel bestemming van het resultaat

Mutatie Algemene reserve publiek	-104.631
Toevoeging Algemene reserve publiek	72.307
Onttrekking Renovatie B-toren	-18.357
Onttrekking Loonsverhoging okt-dec. 2017	-20.000
Onttrekking Dekking taakstelling begroting 2018	-33.950
Totaal	-104.631

Behorende bij onze verklaring d.d.

4 JUN 2019

astrium
onderwijsaccountants b.v.

Vereniging voor Gereformeerd Voortgezet Onderwijs voor Westelijk Nederland

Bestuursnummer 43591
Postbus Valenciadreef 15
3067 WX ROTTERDAM
Telefoon 010-2862930
E-mail rotterdam@gsr.nl
Website www.gsr.nl

Contactpersoon

00TU

Gereformeerde Scholengemeenschap Randstad

Valenciadreef 15
3067 WX ROTTERDAM

Behorende bij onze verklaring d.d.

4 JUN 2019

astrium
onderwijsaccountants b.v.